

L kapitola 1.

[1] I když se již mnozí pokusili sepsat vypravování o událostech, které se mezi námi naplnily, [2] jak nám je předali ti, kteří byli od počátku očitymi svědky a služebníky slova, [3] rozhodl jsem se také já, když jsem vše znovu důkladně prošel, že ti to v pravém sledu vypíši, vznešený Theofile, [4] abys poznal hodnověrnost toho, v čem jsi byl vyučován. [5] Za dnů judského krále Heroda žil kněz, jménem Zachariáš, z oddílu Abiova; měl manželku z dcer Áronových a ta se jmenovala Alžběta. [6] Oba byli spravedliví před Bohem a žili bezúhonně podle všech Hospodinových příkazů a ustanovení. [7] Neměli však děti, neboť Alžběta byla neplodná a oba byli již pokročilého věku. [8] Když jednou přišla řada na Zachariášův oddíl a on konal před Bohem kněžskou službu, [9] připadlo na něj losem podle kněžského řádu, aby vešel do svatyně Hospodinovy a obětoval kadidlo. [10] Venku se v hodinu oběti modlilo veliké množství lidu. [11] Tu se ukázal anděl Páně stojící po pravé straně oltáře, kde se obětovalo kadidlo. [12] Když ho Zachariáš uviděl, zděsil se a padla na něho bázeň. [13] Anděl mu řekl: "Neboj se, Zachariáši, neboť tvá prosba byla vyslyšena; tvá manželka Alžběta ti porodí syna a dáš mu jméno Jan. [14] Budeš mít radost a veselí a mnozí se budou radovat z jeho narození. [15] Bude veliký před Pánem, víno a opojný nápoj nebude pít, už od mateřského klína bude naplněn Duchem svatým. [16] A mnohé ze synů izraelských obrátí k Pánu, jejich Bohu; [17] sám půjde před ním v duchu a moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům a vzpurné k moudrosti spravedlivých a připravil Pánu lid pohotový." [18] Zachariáš řekl andělovi: "Podle čeho to poznám? Vždyť já jsem stařec a moje žena pokročilého věku." [19] Anděl mu odpověděl: "Já jsem Gabriel, který stojí před Bohem; byl jsem poslán, abych k tobě promluvil a oznámil ti tuto radostnou zvěst. [20] Hle, oněmíš a nepromluvíš až do dne, kdy se to stane, poněvadž jsi neuvěřil mým slovům, která se svým časem naplní." [21] Lid čekal na Zachariáše a divil se, že tak dlouho prodlévá v chrámě [22] Když vyšel, nemohl k nim promluvit, a tak poznali, že měl v chrámě vidění; dával jim jen znamení a zůstal němý. [23] Jakmile skončily dny jeho služby, odešel domů. [24] Po těch dnech jeho manželka Alžběta počala, ale tajila se po pět měsíců a říkala si: [25] "Toto mi učinil Pán; sklonil se ke mně v těchto dnech, aby mne zbavil mého pohanění mezi lidmi." [26] Když byla Alžběta v šestém měsíci, byl anděl Gabriel poslán od Boha do Galilejského města, které se jmenuje Nazaret, [27] k panně zasnoubené muži jménem Josef, z rodu Davidova; jméno té panny bylo Maria. [28] Přistoupil k ní a řekl: "Buď zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou." [29] Ona se nad těmi slovy velmi zarazila a uvažovala, co ten pozdrav znamená. [30] Anděl jí řekl: "Neboj se, Maria, vždyť jsi nalezla milost u Boha. [31] Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. [32] Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. [33] Na věky bude kralovat na rodem Jákobovým a jeho království nebude konce." [34] Maria řekla andělovi: "Jak se to může stát, vždyť nežiji s mužem?" [35] Anděl jí odpověděl: "Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží. [36] Hle, i tvá příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a již je v šestém měsíci, ač se o ní říkalo, že je neplodná. [37] Neboť 'u Boha není nic nemožného.'" [38] Maria řekla: "Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi podle tvého slova." Anděl pak od ní odešel. [39] V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do hor do města Judova. [40] Vešla do domu Zachariášova a pozdravila Alžbětu. [41] Když Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, pohnulo se dítě v jejím těle; byla naplněna Duchem svatým [42] a zvolala velikým hlasem: "Požehnaná jsi nade všechny ženy a požehnaný plod tvého těla. [43] Jak to, že ke mně přichází matka mého Pána? [44] Hle, jakmile se zvuk tvého hlasu dotkl mých uší, pohnulo se radostí dítě v mém těle. [45] A blahoslavená, která uvěřila, že se splní to, co jí bylo řečeno od Pána." [46] Maria řekla: "Duše má velebí Pána [47] a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, [48] že se sklonil ke své služebnici v jejím ponížení. Hle, od této chvíle budou mne blahoslovit všechna pokolení, [49] že se mnou učinil veliké věci ten, který je mocný. Svaté jest jeho jméno [50] a milosrdenství jeho od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí. [51] Prokázal sílu svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně; [52] vladaře svrhl s trůnu a ponížené povýšil, [53] hladové nasycil dobrými věcmi a bohaté poslal pryč s prázdnou. [54] Ujal se svého služebníka Izraele, pamětliv svého milosrdenství, [55] jež slíbil našim otcům, Abrahamovi a jeho potomkům na věky." [56] Maria zůstala s Alžbětou asi tři měsíce a pak se vrátila domů. [57] Alžbětě se naplnil čas a přišla její hodina: narodil se jí syn. [58] A když uslyšeli její sousedé a příbuzní, že jí Pán prokázal tak veliké milosrdenství, radovali se spolu s ní. [59] Osmého dne se sešli k obřizce dítěte a chtěli mu dát jméno po otci Zachariáš. [60] Jeho matka na to řekla: "Nikoli, bude se jmenovat Jan." [61] Řekli jí: "Nikdo z tvého příbuzenstva se tak nejmenuje!" [62] Obrátili se na otce, jaké mu chce dát jméno. [63] On požádal o tabulku a napsal na ni: Jeho jméno je Jan. A všichni se tomu divili. [64] Ihned se uvolnila jeho ústa i jazyk a on mluvil a chválil Boha. [65] Tu padla bázeň na všechny sousedy a všude po judských horách se mluvilo o těch událostech. [66] Všichni, kteří to uslyšeli, uchovávali to v mysli a říkali: "Čím toto dítě bude?" A ruka Hospodinova byla s ním. [67] Jeho otec Zachariáš byl naplněn Duchem svatým a takto prorocky promluvil: [68] "Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, protože navštívil a vykoupil svůj lid [69] a vzbudil nám mocného spasitele z rodu Davida, svého služebníka, [70] jak mluvil ústy svatých proroků od pradávna; [71] zachránil nás od našich nepřátel a z rukou těch, kteří nás nenávidí, [72] slitoval se nad našimi otci a rozpomenul se na svou svatou smlouvu, [73] na přísahu, kterou učinil našemu otci Abrahamovi, že nám dá, [74] abychom vysvobození z rukou nepřátel a prostí strachu [75] jej zbožně a spravedlivě ctíli po všechny dny svého života. [76] A ty, synu, budeš nazván prorokem Nejvyššího, neboť půjdeš před Pánem, abys mu připravil cestu [77] a dal jeho lidu poznat spásu v odpuštění hříchů, [78] pro slitování a milosrdenství našeho Boha, jímž nás navštíví Vycházející z výsosti, [79] aby se zjevil těm, kdo jsou ve tmě a stínu smrti, a uvedl naše kroky na cestu pokoje." [80] Chlapec rostl a sílil na duchu; a žil na poušti až do dne, kdy vystoupil před Izrael.

L kapitola 2.

[1] Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. [2] Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. [3] Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. [4] Také Josef se vydal z Galileje, města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, [5] aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. [6] Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. [7] I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem. [8] A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. [9] Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. [10] Anděl jim řekl: "Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. [11] Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. [12] Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí." [13] A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: [14] "Sláva na výsosti Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení." [15] Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: "Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil." [16] Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí. [17] Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti. [18] Všichni, kdo to slyšeli, užasli nad tím, co pastýři vyprávěli. [19] Ale Marie to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom. [20] Pastýři se pak navrátili oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno. [21] Když uplynulo osm dní a nastal čas k obřizce, dali mu jméno Ježíš, které dostal od anděla dříve, než jej matka počala. [22] Když uplynuly dny jejich očišťování podle

zákona Mojžíšova, přinesli Ježíše do Jeruzaléma, aby s ním předstoupili před Hospodina - [23] jak je psáno v zákoně Páně: "vše, co je mužského rodu a otvírá život matky, bude zasvěceno Hospodinu" - [24] a aby podle ustanovení zákona obětovali dvě hrdličky nebo dvě holoubata. [25] V Jeruzalémě žil muž jménem Simeon; byl to člověk spravedlivý a zbožný, očekával potěšení Izraele a Duch svatý byl s ním. [26] Jemu bylo Duchem svatým předpověděno, že neužijí smrti, dokud nespasí Hospodinova Mesiáše. [27] A tehdy veden Duchem přišel do chrámu. Když pak rodiče přinášeli Ježíše, aby splnili, co o dítěti předepisoval Zákon, [28] vzal ho Simeon do náručí a takto chválil Boha: [29] "Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, [30] neboť mé oči viděly tvé spasení, [31] které jsi připravil přede všemi národy - [32] světlo, jež bude zjevením pohanům, slávu pro tvůj lid Izrael." [33] Ježíšův otec a matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. [34] A Simeon jim poželal a řekl jeho matce Marii: "Hle, on jest dán k pádu i k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se budou vzpírat [35] - i tvou vlastní duši pronikne meč - aby vyšlo najevo myšlení mnohých srdcí." [36] Žila tu i prorokyně Anna, dcera Fanuelova, z pokolení Ašerova. Byla již pokročilého věku; když se jako dívka provdala, žila se svým mužem sedm let [37] a pak byla vdovou až do svého osmdesátého čtvrtého roku. Nevycházela z chrámu, ale dnem i nocí sloužila Bohu posty i modlitbami. [38] A v tu chvíli k nim přistoupila, chválila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kteří očekávali vykoupení Jeruzaléma. [39] Když Josef a Maria vše řádně vykonali podle zákona Páně, vrátili se Galileje do svého města Nazareta. [40] Dítě rostlo v síle a moudrosti a milost Boží byla s ním. [41] Každý rok chodili jeho rodiče o velikonočních svátcích do Jeruzaléma. [42] Také když bylo dvanáct let, šli tam, jak bylo o svátcích obyčejem. [43] A když v těch dnech všechno vykonali a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě, aniž to jeho rodiče věděli. [44] Protože se domnívali, že je někde s ostatními poutníky, ušli den cesty a pak jej hledali mezi svými příbuznými a známými. [45] Když ho nenalezli, vrátili se a hledali ho v Jeruzalémě. [46] Po třech dnech jej našli v chrámě, jak sedí mezi učiteli, naslouchá a dává jim otázky. [47] Všichni, kteří ho slyšeli, divili se rozumnosti jeho odpovědí. [48] Když ho rodiče spatřili, užasli a jeho matka mu řekla: "Synu, co jsi nám udělal? Hle, tvůj otec a já jsme tě s úzkostí hledali." [49] On jim řekl: "Jak to, že jste mě hledali? Což jste nevěděli, že musím být tam, kde jde o věc mého Otce?" [50] Ale oni jeho slovu neporozuměli. [51] Pak se s nimi vrátil do Nazareta a poslouchal je. Jeho matka uchovávala to vše ve svém srdci. [52] A Ježíš prospíval na duchu i na těle a byl milý Bohu i lidem.

L kapitola 3.

[1] V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Pontius Pilát spravoval Judsko a v Galileji vládl Herodes, jeho bratr Filip na území Itureje a Trachonitidy a Lyzanius v Abiléně, [2] za nejvyššího velekněze Annáše a Kaifáše, stalo se slovo Boží k Janovi, synu Zachariášovu, na poušti. [3] I začal Jan procházet celé okolí Jordánu a kázal: "Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpouštění hříchů", [4] jak je psáno v knize slov proroka Izaiáše: "Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky! [5] Každá propast bude zasypána, hory i pahorky budou srovnány; co je křivé, bude přímé, hrboilaté cesty budou rovné; [6] a každý tvor uzří spasení Boží." [7] Zástupům, které vycházely, aby se od něho daly pokřtít, Jan říkal: "Plemeno zmijí, kdo vám ukázal, že můžete utéci před nastávajícím hněvem? [8] Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání, a nezačínajte si říkat: "Náš otec jest Abraham!" Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení. [9] Sekera už je na kofeni stromů; a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyřazen a hozen do ohně." [10] Zástupy se Jana ptaly: "Co jen máme dělat?" [11] On jim odpověděl: "Kdo má dvoje oblečení, dej tomu, kdo nemá žádné, a kdo má co k jídlu, udělej také tak." [12] Přišli i celníci, aby se dali pokřtít, a ptali se: "Mistře, co máme dělat?" [13] On jim řekl: "Nevymáhejte víc, než máte nařizeno." [14] Tázali se ho i vojáci: "A co máme dělat my?" Řekl jim: "Nikomu nečiňte násilí, nikoho nevydírejte, spokojte se se svým žoldem." [15] Lidé byli plni očekávání a všichni ve svých myslích uvažovali o Janovi, není-li on snad Mesiáš. [16] Na to Jan všem řekl: "Já vás křtím vodou. Přichází však někdo silnější než jsem já; nejsem ani hoden, abych rozvázal řemínek jeho obuvi; on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. [17] Lopata je v jeho ruce, aby pročistil svůj mlat a pšenici shromáždil do své sýpky; ale plevy spálí ohněm neuhasitelným." [18] A ještě mnohým jiným způsobem napomínal lid a kázal radostnou zvěst. [19] Ale když káral vládce Heroda kvůli Herodiadě, manželce jeho bratra, a za všechno zlé, co činil, [20] Herodes všechno dovršil ještě tím, že dal Jana zavřít do vězení. [21] Když se všechen lid dával křtít a když byl pokřtěn i Ježíš a modlil se, otevřelo se nebe [22] a Duch svatý sestoupil na něj v tělesné podobě jako holubice a z nebe se ozval hlas: "Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil." [23] Když Ježíš začínal své dílo, bylo mu asi třicet let. Jak se mělo za to, byl syn Josefa, jehož předkové byli: Heli, [24] Mathat, Levi, Melchi, Janai, Josef, [25] Matathias, Amos, Nahum, Esli, Nagai, [26] Mahat, Matathias, Semei, Josech, Joda, [27] Johanan, Resa, Zorobabel, Salathiel, Neri, [28] Melchi, Addi, Kosan, Elamad, Er, [29] Jesus, Eliezer, Jorim, Mathat, Levi, [30] Simeon, Juda, Josef, Jonam, Eliakim, [31] Melea, Menna, Mattath, Natham, David, [32] Isaj, Obéd, Boaz, Sala, Naason, [33] Aminadab, Admin, Arni, Chesróm, Fares, Juda, [34] Jákob, Izák, Abraham, Tare, Nachor, [35] Seruch, Ragau, Falek, Heber, Sala, [36] Kainan, Arfaxad, Sem, Noé, Lámech, [37] Matusalem, Henoch, Jared, Maleleel, Kainan, [38] Enóš, Šét a Adam, který byl od Boha.

L kapitola 4.

[1] Plný Ducha svatého vrátil se Ježíš od Jordánu; Duch ho vodil po poušti [2] čtyřicet dní a ďábel ho pokoušel. V těch dnech nic nejedl, a když se skončily, vyhladověl. [3] Ďábel mu řekl: "Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kamení, ať je z něho chléb." [4] Ježíš mu řekl: "Je psáno: Člověk nebude živ jenom chlebem [ale každým slovem Božím]." [5] Pak ho ďábel vyvedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království země [6] a řekl: "Tobě dám všechnu moc i slávu těch království, poněvadž mně je dána, a komu chci, tomu ji dám: [7] Budeš-li se mi klanět, bude to všechno tvé." [8] Ježíš mu odpověděl: "Je psáno: Budeš se klanět Hospodinu, Bohu svému, a jeho jediného uctívát." [9] Pak ho ďábel přivedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrcholek chrámu a řekl mu: "Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů; [10] vždyť je psáno 'andělům svým dá o tobě příkaz, aby tě ochránili' [11] a 'na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou svou na kámen'." [12] Ježíš mu odpověděl: "Je psáno: nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého." [13] Když ďábel skončil všechna svá pokušení, odešel od něho až do dané chvíle. [14] Ježíš se vrátil v moci Ducha do Galileje a pověst o něm se rozšířila po celém okolí. [15] Učil v jejich synagógách a všichni ho velmi chválili. [16] Přišel do Nazareta, kde vyrostl. Podle svého obyčejě vešel v sobotní den do synagógy a povstal, aby četl z Písma. [17] Podali mu knihu proroka Izaiáše; otevřel ji a našel místo, kde je psáno: [18] "Duch Hospodinův jest nade mnou; proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým vrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, [19] abych vyhlásil léto milosti Hospodinovy." [20] Pak zavřel knihu, dal ji sluhovi a posadil se; a oči všech v synagóze byly na něj upřeny. [21] Promluvil k nim: "Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli." [22] Všichni mu přisvědčovali a divili se slovům milosti, vycházejícím z jeho úst. A říkali: "Což to není syn Josefův?" [23] On jim odpověděl: "Jistě mi řeknete toto přísloví: Lékaři, uzdrav sám sebe! O čem jsme slyšeli, že se dalo v Kafarnaum, učiň i zde, kde jsi doma." [24] Řekl: "Amen, pravím vám, žádný prorok není vítán ve své vlasti. [25] Po pravdě vám říkám: Mnoho vdov bylo v Izraeli za dnů Eliášových, kdy se zavřelo nebe na tři a půl roku a na celou zemi přišel veliký hlad. [26] A k žádné z nich

nebyl Eliáš poslán, nýbrž jen k oné vdově do Sarepty v zemi sidonské. [27] A mnoho malomocných bylo v Izraeli za proroka Elizea, a žádný z nich nebyl očištěn, jen syrský Náman." [28] Když to slyšeli, byli všichni v synagóze naplněni hněvem. [29] Vstali, vyhnali ho z města a vedli až na sráz hory, na níž bylo jejich město vystavěno, aby ho svrhli dolů. [30] On však prošel jejich středem a bral se dál. [31] Odešel do galilejského města Kafarnaum a učil je v sobotu. [32] Žasli nad jeho učením, poněvadž jeho slovo mělo moc. [33] V synagóze byl člověk, který byl posedlý nečistým duchem; ten vzkřikl velikým hlasem: [34] "Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Víš kdo jsi. Jsi svatý Boží." [35] Ale Ježíš mu pohrozil: "Umlkni a vyjdi z něho!" Zlý duch jím smýkl doprostřed a vyšel z něho, aniž mu uškodil. [36] Na všechny padl úžas a říkali si navzájem: "Jaké je to slovo, že v moci a síle přikazuje nečistým duchům a oni vyjdou!" [37] A pověst o něm se rozhlásila po všech místech okolní krajiny. [38] Povstal a odešel ze synagógy do Šimonova domu. Šimonova tchyně byla soužena silnou horečkou; i prosili ho za ni. [39] Postavil se nad ní, pohrozil horečce a ta ji opustila. Ihned vstala a obsluhovala je. [40] Když slunce zapadlo, všichni k němu přiváděli své nemocné, kteří trpěli rozličnými neduhy; on vzkládal ruce na každého z nich a uzdravoval je. [41] Z mnohých vycházeli i démoni a křičeli: "Ty jsi Boží Syn!" Hrozil jim a nedovoloval jim mluvit, protože věděli, že je Mesiáš. [42] Když nastal den, vyšel z domu a šel na pusté místo; zástupy ho hledaly. Přišly až k němu a zdržovaly ho, aby od nich neodcházel. [43] Řekl jim: "Také ostatním městům musím zvěstovat Boží království, vždyť k tomu jsem byl poslán." [44] A kázal v judských synagógách.

L kapitola 5.

[1] Jednou se na něj lidé tlačili, aby slyšeli Boží slovo, a on stál u břehu jezera Genezaretského; [2] tu uviděl, že u břehu jsou dvě lodi. Rybáři z nich vystoupili a vypírali sítě. [3] Vstoupil do jedné z lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby odrazil kousek od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy. [4] Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: "Zajeď na hlubinu a spustte sítě k lovu!" [5] Šimon mu odpověděl: "Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím sítě." [6] Když to učinili, zahrnuli veliké množství ryb, až se jim sítě trhaly. [7] Dali znamení svým společníkům na druhé lodi, aby jim přišli na pomoc. Oni přijeli a naplnili rybami obě lodi, že se až potápěly. [8] Když to Šimon Petr uviděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: "Odejdi ode mne, Pane, vždyť já jsem člověk hříšný." [9] Neboť jeho i všechny, kteří s ním byli, pojali úžas nad tím lovem ryb; [10] stejně i Jakuba a Jana, syny Zebedeovy, kteří byli Šimonovými druhy. Ježíš řekl Šimonovi: "Neboj se, od této chvíle budeš lovit lidi." [11] Přirazili s lodmi k zemi, všechno tam nechali a šli za ním. [12] V jednom městě, kam Ježíš přišel, byl muž plný malomocenství. Jakmile Ježíše spatřil, padl tváří k zemi a prosil ho: "Pane, chceš-li, můžeš mě očistit." [13] On vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: "Chci, buď čist." A hned se jeho malomocenství ztratilo. [14] Přikázal mu, aby nikomu nic neříkal: "Ale jdi," pravil, "ukaz se knězi a obětuj za své očištění, co Mojžíš přikázal - jim na svědectví." [15] Zvěst o něm se šířila stále víc a scházely se k němu celé zástupy, aby ho slyšely a byly uzdravovány ze svých nemocí. [16] On však odcházival na pustá místa a tam se modlil. [17] Jednoho dne učil a kolem seděli farizeové a učitelé Zákona, kteří se sešli ze všech galilejských a judských vesnic i z Jeruzaléma. Moc Páně byla s ním, aby uzdravoval. [18] A hle, muži nesli na nosítkách člověka, který byl ochrnutý, a snažili se ho vnést dovnitř a položit před něj. [19] Když viděli, že ho nepronesou zástupem, vystoupili na střechu, udělali otvor v dlaždicích a spustili ochrnutého i s lůžkem přímo před Ježíše. [20] Když viděl jejich víru, řekl tomu člověku: "Tvé hříchy jsou ti odpuštěny." [21] Zákoníci a farizeové začali uvažovat: "Kdo je ten člověk, že mluví tak rouhavě? Kdo může odpustit hříchy, než sám Bůh?" [22] Ježíš však poznal jejich myšlenky a odpověděl jim: "Jak to, že tak uvažujete? [23] Je snadnější říci 'Jsou ti odpuštěny tvé hříchy', nebo říci 'Vstaň a chod?' [24] Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy," řekl ochrnutému: "Pravím ti, vstaň, vezmi své lůžko a jdi domů." [25] A hned před nimi vstal, vzal to, na čem ležel, šel domů a chválil Boha. [26] Všechny zachvátil úžas a chválili Boha. Byli naplněni bázní a říkali: "Co jsme dnes viděli, je nad naše chápání." [27] Pak vyšel a spatřil celníka jménem Levi, jak sedí v celnici, a řekl mu: "Pojď za mnou." [28] Levi nechal všechno, vstal a šel za ním. [29] A ve svém domě mu připravil velikou hostinu. Bylo tam množství celníků a jiných, kteří s ním stolovali. [30] Ale farizeové a jejich zákoníci reptali a řekli jeho učedníkům: "Jak to, že jíte s celníky a hříšníky?" [31] Ježíš jim odpověděl: "Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. [32] Nepřišel jsem volat k pokání spravedlivé, ale hříšníky." [33] Oni mu řekli: "Učedníci Janovi se často postí a konají modlitby, stejně tak i učedníci farizeů; tvoji však jedí a pijí." [34] Ježíš jim řekl: "Můžete chtít, aby se hosté na svatbě postili, když je ženich s nimi? [35] Přijdou však dny, kdy od nich bude ženich vzat; potom, v těch dnech, se budou postit." [36] Řekl jim i podobenství: "Nikdo neutrhne kus látky z nového šatu a nezalátá jím starý šat; jinak bude mít díru v novém a ke starému se se záplata z nového nehodí. [37] A nikdo nedává mladé víno do starých měchů; jinak mladé víno roztrhne měchy a vyteče a měchy přijdou nazmar. [38] Nové víno se musí dát do nových měchů. [39] Kdo se napije starého, nechce nové; řekne: 'Staré je lepší.'"

L kapitola 6.

[1] Jednou v sobotu procházeli obilím a jeho učedníci trhali klasy, mnuli z nich rukama zrní a jedli. [2] Někteří z farizeů řekli: "Jak to, že děláte, co se v sobotu nesmí?" [3] Ježíš jim odpověděl: "Nečetli jste, co udělal David, když měl hlad on a ti, kdo byli s ním? [4] Jak vešel do domu Božího a vzal posvátné chleby, jedl je a dal i těm, kteří ho provázeli? A to byly chleby, které nesmí jíst nikdo, jen kněží." [5] A řekl jim: "Syn člověka je pánem nad sobotou." [6] V jinou sobotu vešel do synagógy a učil. Byl tam člověk, jehož pravá ruka byla odumřelá. [7] Zákoníci a farizeové si na Ježíše dávali pozor, uzdravuje-li v sobotu, aby měli proč ho obžalovat. [8] On však znal jejich myšlenky. Řekl tomu muži s odumřelou rukou: "Vstaň a postav se doprostřed." On se zvedl a postavil se tam. [9] Ježíš jim řekl: "Ptám se vás: Je dovoleno v sobotu činit dobře, či zle, život zachránit, či zahubit?" [10] Rozhlédl se po nich a řekl tomu člověku: "Zvedni tu ruku!" On to učinil a jeho ruka byla zase zdravá. [11] Tu se jich zmocnila zlost a radili se spolu, co by měli s Ježíšem udělat. [12] V těch dnech vyšel na horu k modlitbě; a celou noc se tam modlil k Bohu. [13] Když nastal den, zavolal k sobě své učedníky a vyvolil z nich dvanáct, které také nazval apoštoly: [14] Šimona, kterému dal jméno Petr, jeho bratra Ondřeje, Jakuba, Jana, Filipa, Bartoloměje, [15] Matouše, Tomáše, Jakuba Alfeova, Šimona zvaného Zélóta, [16] Judu Jakubova a Jidáše Iškariotského, který se pak stal zrádцем. [17] Sešel s nimi dolů a na rovině zůstal stát; a s ním veliký zástup lidu z celého Judska i z Jeruzaléma, z pobřeží týrského i sidonského; [18] ti všichni přišli, aby ho slyšeli a byli uzdraveni ze svých nemocí. Uzdravovali se i ti, kteří byli sužováni nečistými duchy. [19] A každý ze zástupu se ho snažil dotknout, poněvadž z něho vycházela moc a uzdravovala všechny. [20] Ježíš pohlédl na učedníky a řekl: "Blaze vám, chudí, neboť vaše je království Boží. [21] Blaze vám, kdo nyní hladovíte, neboť budete nasyceni. Blaze vám, kdo nyní pláčete, neboť se budete smát. [22] Blaze vám, když vás lidé budou nenávidět a když vás vyloučí, potupí a vymaže vaše jméno jako prokleté pro Syna člověka. [23] Veselte se v ten den a jásejte radostí; hle, máte hojnou odměnu v nebi. Vždyť právě tak jednali jejich otcové s proroky. [24] Ale běda vám, bohatým, vždyť vám se už potěšení dostalo. [25] Běda vám, kdo jste nyní nasyceni, neboť budete hladovět. Běda, kdo se nyní smějete, neboť budete plakat a naříkat. [26] Běda, když vás budou všichni lidé chválit; vždyť stejně se chovali jejich otcové k falešným prorokům. [27] Ale vám, kteří mě slyšíte, pravím: Milujte své nepřátele. Dobře číňte těm, kteří

vás nenávidí. [28] Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám ubližují. [29] Tomu, kdo tě udeří do tváře, nastav i druhou, a bude-li ti brát plášť, nech mu i košili! [30] Každému, kdo tě prosí, dávej, a co ti někdo vezme, nepožaduj zpět. [31] Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, jednejte i vy s nimi. [32] Jestliže milujete jen ty, kdo vás milují, můžete za to očekávat Boží uznání? Vždyť i hříšníci milují ty, kdo je milují. [33] Činite-li dobře těm, kdo vám dobře činí, můžete za to očekávat Boží uznání? Vždyť totéž činí i hříšníci. [34] Půjčujete-li těm, u nichž je naděje, že vám to vrátí, můžete za to očekávat Boží uznání? Vždyť i hříšníci půjčují hříšníkům, aby to zase dostali nazpátek. [35] Ale milujte své nepřátele; čiňte dobře, půjčujte a nic nečekejte zpět. A vaše odměna bude hojná: budete syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevděčným i zlým. [36] Budte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec. [37] Nesudte a nebudete souzeni; nezavrhujte, a nebudete zavrženi; odpouštějte a bude vám odpuštěno. [38] Dávejte a bude vám dáno; dobrá míra, natlačená, natfesená, vrchovatá vám bude dána do klína. Neboť jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám." [39] Řekl jim také podobenství: "Může vést slepý slepého? Nepadnou oba do jámy? [40] Žák není nad učitele. Je-li zcela vyučen, bude jako jeho učitel. [41] Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ? [42] Jak můžeš říci svému bratru: "Bratře, dovol, ať ti vyjmu třísku, kterou máš v oku", a sám ve svém oku trám nevidíš? Pokrytče, nejprve vyjmi trám ze svého oka, a pak teprve prohlédneš, abys mohl vyjmout třísku z oka svého bratra. [43] Dobrý strom nedává špatné ovoce a špatný strom nedává dobré ovoce. [44] Každý strom se pozná po svém ovoci. Vždyť z trní nesklízejí fíky a z hloží hrozny. [45] Dobrý člověk z dobrého pokladu svého srdce vydává dobré a zlý ze zlého vydává zlé. Jeho ústa mluví, čím srdce přetéká. [46] Proč mne oslovujete "Pane, Pane", a nečinite, co říkám? [47] Víte, komu se podobá ten, kdo slyší tato má slova a plní je? [48] Je jako člověk, který stavěl dům: kopal, hloubil, až položil základy na skálu. Když přišla povodeň, přivalil se proud na ten dům, ale nemohl jím pohnout, protože byl dobře postaven. [49] Kdo však uslyšel má slova a nejednal podle nich, je jako člověk, který vystavěl dům na zemi bez základů. Když se na něj proud přivalil, hned se zřítíl; a kázka toho domu byla veliká."

L kapitola 7.

[1] Když to všechno svým posluchačům pověděl, odešel do Kafarnaum. [2] Tam měl jeden setník otroka, na němž mu velmi záleželo; ten byl na smrt nemocen. [3] Když setník uslyšel o Ježíšovi, poslal k němu židovské starší a žádal ho, aby přišel a zachránil život jeho otroka. [4] Ti přišli k Ježíšovi a snažně ho prosili: "Je hoden, abys mu to udělal; [5] neboť miluje náš národ, i synagógu nám vystavěl." [6] Ježíš šel s nimi. A když už byl nedaleko jeho domu, poslal setník své přátele se vzkazem: "Pane, neobtěžuj se; vždyť nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu. [7] Proto jsem se ani neodvážil k tobě přijít. Ale dej rozkaz, a můj sluha bude zdrav. [8] Vždyť i já podléhám rozkazům a vojákům rozkazují; řeknu-li některému 'jdi', pak jde; jinému 'pojď sem', pak přijde; a svému otroku 'udělej to', pak to udělá." [9] Když to Ježíš uslyšel, podivil se, obrátil se k zástupu, který ho následoval, a řekl: "Pravím vám, že tak velikou víru jsem nenalezl ani v Izraeli." [10] Když se poslové navrátili do setníkova domu, našli toho otroka zdravého. [11] Hned nato odešel do města, které se nazývalo Naim. S ním šli jeho učedníci veliký zástup lidí. [12] Když se blížili k městské bráně, hle, vynášeli mrtvého; byl to jediný syn své matky a ta byla vdova. Velký zástup z města ji doprovázel. [13] Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto a řekl jí: "Neplač!" [14] Přistoupil k mářám a dotkl se jich; ti kteří je nesli, se zastavili. Řekl: "Chlapče, pravím ti, vstaň!" [15] Mrtvý se posadil a začal mluvit; Ježíš ho vrátil jeho matce. [16] Všech se zmocnila bázeň, oslavovali Boha a říkali: "Veliký prorok povstal mezi námi" a "Bůh navštívil svůj lid". [17] A tato zvěst se rozšířila o něm po celém Judsku a po celém okolí. [18] O tom všem se dověděl Jan od svých učedníků. Zavolal si dva z nich [19] a poslal je k Ježíšovi s otázkou: "Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?" [20] Ti muži k němu přišli a řekli: "Poslal nás Jan Křtitel a ptá se: Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?" [21] A v tu hodinu uzdravil Ježíš mnoho lidí z nemocí, utrpení a z moci zlých duchů a mnohým slepým daroval zrak. [22] Odpověděl jim: "Jděte, zvěstujte Janovi, co jste viděli a slyšeli: Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium. [23] A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží." [24] Když pak Janovi poslové odešli, začal Ježíš o něm mluvit zástupům: "Na co jste vyšli se na poušť podívat? Na rákos, kterým kývá vítr? [25] Nebo co jste vyšli shlédnout? Člověka oblečeného do drahých šatů? Ti, kdo mají skvělý šat a žijí v přepychu, jsou v královských palácích. [26] Nebo co jste vyšli shlédnout? Proroka? Ano, pravím vám, a víc než proroka. [27] To je ten, o němž je psáno: "Hle, já posílám posla před tvou tvář, aby ti připravil cestu." [28] Pravím vám, mezi těmi, kdo se narodili z ženy, nikdo není větší než Jan; avšak i ten nejmenší v království Božím jest větší, nežli on. [29] A všecken lid, který ho slyšel, i celníci dali Bohu za pravdu tím, že přijali Janův křest. [30] Ale farizeové a zákoníci zavrhlí úmysl, který Bůh s nimi měl, když se nedali pokřtít od Jana. [31] Čemu tedy připodobním lidi tohoto pokolení? Komu se podobají? [32] Jsou jako děti, které sedí na tržišti a pokřikují na sebe: "Hráli jsme vám, a vy jste netancovali; naříkali jsme, a vy jste neplakali." [33] Přišel Jan Křtitel, nejedl chléb a nepil víno - říkáte: "Je posedlý." [34] Přišel Syn člověka, jí a pije - říkáte: "Hle, milovník hodů a pitek, přítel celníků a hříšníků!" [35] Ale moudrost je ospravedlněna u všech svých dětí." [36] Jeden z farizeů pozval Ježíše k jídlu. Vešel tedy do domu toho farizea a posadil se ke stolu. [37] V tom městě byla žena hříšnice. Jakmile se dověděla, že Ježíš je u stolu v domě farizeově, přišla s alabastrovou nádobkou vzácného oleje, [38] s pláčem přistoupila ze zadu k jeho nohám, začala mu je smáčet slzami a otírat svými vlasy, líbala je a mazala vzácným olejem. [39] Když to spatřil farizeus, který ho pozval, řekl si v duchu: "Kdyby to byl prorok, musel by poznat, co to je za ženu, která se ho dotýká, že je to hříšnice." [40] Ježíš mu na to řekl: "Šimone, chci ti něco povědět." On řekl: "Pověz, Mistře!" - [41] "Jeden věřitel měl dva dlužníky. První byl dlužen pět set denárů, druhý padesát. [42] Když neměli čím splatit dluh, odpustil oběma. Který z nich ho bude mít raději?" [43] Šimon mu odpověděl: "Mám za to, že ten, kterému odpustil víc." Řekl mu: "Správně jsi usoudil!" [44] Pak se obrátil k ženě a řekl Šimonovi: "Pohled na tu ženu! Vešel jsem do tvého domu, ale vodu na nohy jsi mi nepodal, ona však skropila mé nohy slzami a otřela je svými vlasy. [45] Nepolíbil jsi mne, ale ona od té chvíle, co jsem vešel, nepřestala líbat mé nohy. [46] Nepomazal jsi mou hlavu olejem, ona však vzácným olejem pomazala mé nohy. [47] Proto ti pravím: Jejich mnohé hříchy jsou jí odpuštěny, protože projevila velikou lásku. Komu se málo odpouští, málo miluje." [48] Řekl jí: "Jsou ti odpuštěny hříchy." [49] Ti, kteří s ním byli u stolu, si začali říkat: "Kdo to jen je, že dokonce odpouští hříchy?" [50] A řekl ženě: "Tvá víra tě zachránila, jdi v pokoj!"

L kapitola 8.

[1] Potom Ježíš porocházel městy a vesnicemi a přinášel radostnou zvěst o Božím království; bylo s ním dvanáct učedníků [2] a některé ženy uzdravené od zlých duchů a nemocí: Marie, zvaná Magdalská, z níž vyhnal sedm démonů, [3] Jana, žena Herodova správce Chuzy, Zuzana a mnohé jiné, které se o ně ze svých prostředků staraly. [4] Lidé se k němu scházeli ve velkých zástupech a přicházeli z mnoha měst. Mluvil k nim v podobenství: [5] "Vyšel rozséváč rozsívat semeno. Když rozsíval, padlo některé zrno podél cesty, bylo pošlapáno a ptáci je sezobali. [6] Jiné padlo na skálu, vzešlo a uschlo, protože nemělo vláhu. [7] Jiné padlo doprostřed trní; trní rostlo a udusilo je. [8] A jiné padlo do země dobré, vzrostlo a přineslo stonásobný užitek." To řekl a zvolal: "Kdo má uši k slyšení, slyš!" [9] Jeho učedníci se ho ptali, co to podobenství má znamenat. [10] On řekl: "Vám je

dáno znát tajemství Božího království, ostatním však jen v podobnostech, aby hledíce neviděli a slyšíce nechápali. [11] Toto podobnoství znamená: Sememem je Boží slovo. [12] Podél cesty - to jsou ti, kteří uslyší, ale pak přichází ďábel a bere slovo z jejich srdcí, aby neuvěřili a nebyli zachráněni. [13] Na skále - to jsou ti, kteří s radostí přijímají slovo, když je uslyšeli; protože v nich však nezakořenilo, věří jen nějaký čas a v čas pokušení odpadají. [14] Semeno padlé do trní jsou ti, kteří uslyší, ale potom je starosti, majetek a rozkoše života dusí, takže nepřinesou úrodu. [15] Semeno v dobré zemi jsou ti, kteří uslyší slovo, zachovávají je v dobrém a upřímném srdci a s vytrvalostí přinášejí úrodu. [16] Nikdo přece nerozsvítí světlo a nepřikryje nádobu ani je nedá pod postel, ale dá je na svícen, aby ti, kdo vcházejí, viděli světlo. [17] Nic není skrytého, co jednou nebude zjeveno, a nic utajeného, co by se nepoznalo a nevyšlo najevo. [18] Dávejte tedy pozor, jak slyšíte: Neboť kdo má, tomu bude dáno, a kdo nemá, tomu bude odňato i to, co myslí, že má." [19] Přišla za ním jeho matka a bratři, ale nemohli se k němu dostat pro zástup. [20] Lidé mu oznámili: "Tvoje matka a bratři stojí venku a chtějí se s tebou setkat." [21] On jim odpověděl: "Má matka a moji bratři jsou ti, kdo slyší slovo Boží a podle toho jednají." [22] Jednoho dne vstoupil on i jeho učedníci na loď; řekl jim: "Přeplavme se na druhý břeh jezera." Když odrazili od břehu [23] a plavili se, usnul. Tu se snesla na jezero bouře s vichřicí, takže nabírali vodu a byli ve velkém nebezpečí. [24] Přistoupili a probudili ho se slovy: "Mistře, Mistře, zahyneš!" On vstal, pohrozil větru a valcím se vlnám; i ustaly a bylo ticho. [25] Řekl jim: "Kde je vaše víra?" Oni se zděsili a užasli. Říkali mezi sebou: "Kdo to jen je, že rozkazuje i větru a vodám a poslouchají ho?" [26] Přeplavili se do krajiny gerasenské, která leží proti Galileji. [27] Když vystoupil na břeh, vyšel proti němu jakýsi muž z toho města, který byl posedlý demony a už dlouhou dobu nenosil oděv a nebydlel v domě, nýbrž v hrobech. [28] Když spatřil Ježíše, vykřikl, padl před ním na zem a hlasitě zvolal: "Co je ti po mně, Ježíši, Synu Boha nejvyššího? Žádám tě, abys mne netrápil." [29] Ježíš totiž nečistému duchu přikazoval, aby z toho člověka vyšel. Neboť ho velice často zachvacoval; tehdy ho poutali řetězy a okovy a hlídali, ale on pouta vždy převal a byl démonem hnán do pustých míst. [30] Ježíš se ho zeptal: "Jaké je tvé jméno?" Odpověděl: "Legie", protože do něho vešlo mnoho zlých duchů. [31] A prosili Ježíše, jen aby jim nepřikazoval odejít do pekelné propasti. [32] Bylo tam veliké stádo vepřů, které se páslo na svahu hory. Démoni ho prosili, aby jim dovolil do nich vejít; on jim to dovolil. [33] Tu vyšli z toho člověka, vešli do vepřů, a stádo se hnalo po příkré srázu do jezera a utopilo se. [34] Když pasáci viděli, co se stalo, utekli a donesli o tom zprávu do města i do vesnic. [35] Lidé se šli podívat, co se stalo; přišli k Ježíšovi a našli toho člověka, z něhož vyšli démoni, jak sedí u Ježíšových nohou oblečen a chová se rozumně. A zděsili se. [36] Ti, kteří viděli, jak byl ten posedlý vysvobozen, jim o tom pověděli. [37] A všichni obyvatelé gerasenské krajiny prosili Ježíše, aby od nich odešel, poněvadž se jich zmocnila veliká bázeň. Vstoupil tedy na loď, aby se vrátil. [38] Ale ten muž, z něhož vyšli démoni, ho prosil, aby směl být s ním; on ho však poslal zpět a řekl mu: [39] "Vrat se domů a vypravuj, jak veliké věci ti učinil Bůh." I odešel a zvěstoval po celém městě, jak veliké věci mu učinil Ježíš. [40] Když se Ježíš vracel, zástup ho přivítal, protože na něj už všichni čekali. [41] Tu k němu přišel muž, který se jmenoval Jairo; byl to představený synagogy. Padl Ježíšovi k nohám a úpěnlivě ho prosil, aby přišel do jeho domu, [42] protože měl jedinou dceru, asi dvanáctiletou, a ta umírala. Když tam Ježíš šel, zástupy ho velmi tísnily. [43] A byla tam žena, která měla dvanáct let krvácení a nikdo ji nemohl uzdravit. [44] Přišla zezadu a dotkla se třásní jeho šatu, a hned jí krvácení přestalo. [45] Ježíš řekl: "Kdo se mne to dotkl?" Když všichni zapírali, řekl Petr a ti, kdo byli s ním: "Mistře, kolem tebe jsou zástupy a tlačí se na tebe!" [46] Ale Ježíš řekl: "Někdo se mne dotkl. Já jsem poznal, že ze mne vyšla síla." [47] Když žena viděla, že se to neutají, přišla chvějíc se, padla mu k nohám a přede všemi lidmi vypověděla, proč se ho dotkla a jak hned byla uzdravena. [48] On jí řekl: "Dcero, tvá víra tě zachránila, jdi v pokoj." [49] Když ještě mluvil, přišel kdosi z domu představeného synagogy a řekl: "Tvá dcera je mrtva, už Mistra neobtěžuj." [50] Ježíš to uslyšel a řekl: "Neboj se, jen věř a bude zachráněna." [51] Když přišel k němu do domu, nedovolil, aby s ním někdo šel dovnitř, jen Petr, Jan a Jakub s otcem té dívky i s její matkou. [52] Všichni nad mrtvou plakali a naříkali. On řekl: "Neplačte. Nezemřela, ale spí." [53] Posmívali se mu, protože věděli, že zemřela. [54] On však ji vzal za ruku a zvolal: "Dcerko, vstaň!" [55] Tu se jí život vrátil a hned vstala. Nařídil, aby jí dali něco k jídlu. [56] Jejich rodičů se zmocnil úžas. On jim však přikázal, aby nikomu neříkali, co se stalo.

L kapitola 9.

[1] Ježíš svolal svých Dvanáct a dal jim sílu a moc vyháňet všechny demony a léčit nemoci. [2] Poslal je zvěstovat Boží království a uzdravovat. [3] A řekl jim: "Nic si neberte na cestu, ani hůl ani mošnu ani chléb ani peníze ani dvoje šaty. [4] Když přijdete do některého domu, tam zůstávejte a odtud vycházejte. [5] A když vás někde nepřijmou, odejděte z onoho města a setřete prach se svých nohou na svědectví proti nim. [6] Vydali se na cestu, chodili od vesnice k vesnici, přinášeli všude radostnou zvěst a uzdravovali. [7] Tetrarcha Herodes slyšel o všem, co se dalo, ale nevěděl, co si má myslet, poněvadž někteří říkali, že Jan vstal z mrtvých, [8] jiní, že se zjevil Eliáš, a jiní zase, že vstal jeden z dávných proroků. [9] Herodes řekl: "Jana jsem přece dal stít. Kdo to tedy je, že o něm slyším takové věci?" A přál si ho vidět. [10] Když se apoštolové navrátili, vypravovali Ježíšovi, co všechno činili. Vzal je s sebou a odešli sami do města Betsaidy. [11] Když to zástupy zpozorovaly, šly za ním; on je přijal, mluvil jim o Božím království a uzdravoval ty, kteří to potřebovali. [12] Schylovalo se k večeru. Tu k němu přistoupilo dvanáct učedníků a řekli: "Propusť zástup, ať jdou do okolních vesnic a dvorů opatřit si nocleh a něco k jídlu, protože jsme zde na pustém místě." [13] On jim řekl: "Dejte jim jíst vy!" Řekli mu: "Nemáme víc než pět chlebů a dvě ryby; nebo snad máme jít a nakoupit pokrm pro všechny tento lid?" [14] Bylo tam asi pět tisíc mužů. Řekl svým učedníkům: "Usaďte je ve skupinách asi po padesáti." [15] Učinili to a rozsadili je všechny. [16] Potom vzal těch pět chlebů a dvě ryby, vzhledl k nebi, vzdal díky, lámal a dával učedníkům, aby je předložili zástupu. [17] A najedli a nasýtli se všichni. A sebralo se zbylých nalámaných chlebů dvanáct košů. [18] Když se o samotě modlil a byli s ním jeho učedníci, otázal se jich: "Za koho mne zástupy pokládají?" [19] Oni mu odpověděli: "Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a někteří myslí, že vstal jeden z dávných proroků." [20] Řekl jim: "A za koho mne pokládáte vy?" Petr mu odpověděl: "Za Božího Mesiáše." [21] On jim však důrazně přikázal, aby to nikomu neříkali, a pravil jim: [22] "Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží i zákoníků, být zabit a třetího dne vzkříšen." [23] Všem pak řekl: "Kdo chce jít za mnou, zapřít sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne. [24] Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne, zachráni jej. [25] Jaký prospěch má člověk, který získá celý svět, ale sám sebe ztratí nebo zmaří? [26] Kdo se stydí za mne a za má slova, za toho se bude stydět Syn člověka, až přijde v slávě své i Otcově a svatých andělů. [27] Žíkám vám po pravdě: Někteří z těch, kdo tu stojí, neokusí smrti, dokud nespasí království Boží." [28] Za týden po této rozmluvě vzal Ježíš s sebou Petra, Jana a Jakuba a vystoupil na horu, aby se modlil. [29] A když se modlil, nabyla jeho tvář nového vzhledu a jeho roucho bělostně zářilo. [30] A hle, rozmlouvali s ním dva muži - byli to Mojžíš a Eliáš; [31] zjeví se v slávě a mluvili o cestě, kterou měl dokonat v Jeruzalémě. [32] Petra a jeho druhy obestřel těžký spánek. Když se probrali, spatřili jeho slávu i ty dva muže, kteří byli s ním. [33] V tom se ti muži začali od něho vzdalovat; Petr mu řekl: "Mistře, je dobré, že jsme zde; udělejme tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi." Nevěděl, co mluví. [34] Než to dopověděl, přišel oblak a zastínil je. Když se ocitli v oblaku, zmocnila se jich bázeň. [35] A z oblaku se ozval hlas: "Toto jest můj vyvolený Syn, toho poslouchajte." [36] Když se hlas ozval, byl už Ježíš sám. Oni umkli a nikomu tehdy neřekli nic o tom, co viděli. [37] Když příštího dne sestoupili s hory, vyšel mu vstříc veliký zástup. [38] A hle, jakýsi muž ze zástupu volal: "Mistře, prosím tě, ujmí se mého syna, vždyť je to mé jediné dítě; [39] hle, zachvacuje ho duch, takže znenadání vykřikuje, a lomcuje jím, až má pěnu kolem úst; jen stěží od něho odchází a tak ho moří. [40] Prosil jsem už tvé učedníky, aby ho

vyhnali, ale nemohli." [41] Ježíš odpověděl: "Pokolení nevěřící a zvrácené, jak dlouho ještě mám být s vámi a snášet vás? Přiveď sem svého syna!" [42] Ještě než k němu přišel, démon ho povalil a zkroutil v křeči. Ježíš pohrozil nečistému duchu, uzdravil chlapce a vrátil jej otci. [43] Všichni užasli nad velikou Boží mocí. [44] "Slyšte a dobře si pamatujte tato slova: Syn člověka bude vydán do rukou lidí." [45] Oni však tomu slovu nerozuměli a jeho smysl jim zůstával skryt; proto nechápali, ale báli se ho na to slovo zeptat. [46] Přišlo jim na mysl, kdo z nich je asi největší. [47] Když Ježíš poznal, čím se obírají, vzal dítě, postavil je vedle sebe [48] a řekl jim: "Kdo přijme takové dítě ve jménu mém, přijímá mne; a kdo přijme mne, přijme toho, který mne poslal. Kdo je nejmenší mezi všemi vámi, ten je veliký." [49] Jan mu na to řekl: "Mistře, viděli jsme kohosi, jak v tvém jménu vyhání demony, a bránili jsme mu, protože tě nenásleduje jako my." [50] Ježíš mu řekl: "Nebraňte mu! Kdo není proti vám, je pro vás." [51] Když se naplňovaly dny, kdy měl být vzat vzhůru, upjal svou mysl k cestě do Jeruzaléma [52] a poslal před sebou posly. Vydali se na cestu a přišli do jedné samařské vesnice, aby pro něho vše připravili. [53] Ale tam je nepřijali, protože jeho tvář byla obrácena k Jeruzalému. [54] Když to uviděli učedníci Jakub a Jan, řekli: "Pane, máme přivolat oheň s nebe, aby je zahubil, jako to učinil Eliáš?" [55] Obrátil se a pokáral je: "Nevíte, jakého jste ducha. [56] Syn člověka nepřišel lidi zahubit, ale zachránit." A šli do jiné vesnice. [57] Když se ubírali cestou, řekl mu kdosi: "Budu tě následovat, kamkoli půjdeš." [58] Ale Ježíš mu odpověděl: "Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu složil." [59] Jinému řekl: "Následuj mne!" On odpověděl: "Dovol mi Pane, abych šel napřed pochovat svého otce." [60] Řekl mu: "Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a všude zvěstuj království Boží." [61] A jiný mu řekl: "Budu tě následovat, Pane. Ale napřed mi dovol, abych se rozloučil se svou rodinou." [62] Ježíš mu řekl: "Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží."

L kapitola 10.

[1] Potom určil Pán ještě sedmdesát jiných a poslal je před sebou po dvou do každého města i místa, kam měl sám jít. [2] Řekl jim: "Žeň je mnohá a dělníků málo. Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žeň. [3] Jděte! Hle, posílám vás jako ovce mezi vlky. [4] Neberte si měšec ani mošnu ani obuv. S nikým se na cestě nepozdravujte. [5] Když vejdete do některého domu, řekněte nejprve: "Pokoj tomuto domu!" [6] A přijmou-li pozdrav pokoje, váš pokoj na nich spočine; ne-li, vrátí se opět k vám. [7] V tom domě zůstávejte, jezte a pijte, co vám dají, neboť 'hoden je dělník své mzdy!' Nepřecházejte z domu do domu. [8] A když přijdete do některého města a tam vás nepřijmou, jezte, co vám předloží; [9] uzdravujte nemocné a vyřídte jim: "Přiblížilo se k vám království Boží." [10] Když však přijdete do některého města a nepřijmou vás, vyjděte do jeho ulic a řekněte: [11] "Vytrásáme na vás i ten prach z vašeho města, který ulpěl na našich nohou! Ale to vězte: Přiblížilo se království Boží!" [12] Pravím vám, že Sodomě bude v onen den lehčeji, než tomu městu. [13] Běda ti, Chorazin, běda ti, Betsaido! Kdyby se byly v Týru a Sidónu udály takové mocné skutky jako u vás, dávno by byli seděli v zíněném šatě, sypali se popelem a činili pokání. [14] Ale Týru a Sidónu bude na soudu lehčeji než vám. [15] A ty, Kafarnaum, budeš vyvýšeno až do nebe? Až do propasti klesneš! [16] Kdo slyší vás, slyší mne, a kdo odmítá vás, odmítá mne; kdo odmítá mne, odmítá toho, který mě poslal." [17] Těch sedmdesát se vrátilo s radostí a říkali: "Pane, i démoni se nám podrobují ve tvém jménu." [18] Řekl jim: "Viděl jsem, jak satan padá s nebe jako blesk. [19] Hle, dal jsem vám moc šlapat po hadech a štírech a po veškeré síle nepřítelů, takže vám v ničem neuškodí. [20] Ale neradujte se z toho, že se vám podrobují duchové; radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebesích." [21] V té hodině zajasal v Duchu svatém a řekl: "Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrymi a rozumnými, a zjevil jsi je maličkým. Ano, Otče, tak se ti zlíbilo. [22] Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo neví, kdo je Syn, než Otec, ani kdo je Otec, než Syn a ten, komu by to Syn chtěl zjevit." [23] Když byli sami, obrátil se na své učedníky a řekl jim: "Blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte. [24] Žíkám vám, že mnozí proroci a králové chtěli vidět, na co vy hledíte, ale neviděli; a slyšte, co vy slyšíte, ale neslyšeli." [25] Tu vystoupil jeden zákoník a zkoušel ho: "Mistře, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?" [26] Ježíš mu odpověděl: "Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?" [27] On mu řekl: "'Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí' a 'miluj svého bližního jako sám sebe'." [28] Ježíš mu řekl: "Správně jsi odpověděl. To číň a budeš živ." [29] Zákoník se však chtěl ospravedlnit a proto Ježíšovi řekl: "A kdo je můj bližní?" [30] Ježíš mu odpověděl: "Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a padl do rukou lupičů; ti jej obrali, zbilí a nechali tam ležet polomrtvého. [31] Náhodou šel tou cestou kněz, ale když ho uviděl, vyhnul se mu. [32] A stejně se mu vyhnul i levita, když přišel k tomu místu a uviděl ho. [33] Ale když jeden Samařan na své cestě přišel k tomu místu uviděl ho, byl hnut soucitem; [34] přistoupil k němu, ošetřil jeho rány olejem a vínem, obvázal mu je, posadil jej na svého mezečka, zavezl do hostince a tam se o něj staral. [35] Druhého dne dal hostinskému dva denáry a řekl: "Postarej se o něj, a bude-li tě to stát víc, já ti to zaplatím, až se budu vracet." [36] Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče?" [37] Zákoník odpověděl: "Ten, který prokázal milosrdenství." Ježíš mu řekl: "Jdi a jednej také tak." [38] Když šel Ježíš s učedníky dál, vešel do jedné vesnice. Tam jej přijala do svého domu žena jménem Marta, [39] která měla sestru Marii; ta si sedla k nohám Ježíšovým a poslouchala jeho slovo. [40] Ale Marta měla plno práce, aby ho obsloužila. Přišla k němu a řekla: "Pane, nezáleží ti na tom, že mne má sestra nechala sloužit samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!" [41] Pán jí odpověděl: "Marto, Marto, děláš si starosti a trápíš se pro mnoho věcí. [42] Je jednoho je třeba. Marie volila dobře. Vybrala si to, oč nepřijde."

L kapitola 11.

[1] Jednou se Ježíš na nějakém skrytém místě modlil; když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: "Pane, nauč nás modlit se, jako tomu učil své učedníky i Jan." [2] Odpověděl jim: "Když se modlíte, říkejte: Otče [náš, jenž jsi v nebesích], buď posvěceno tvé jméno. Přijď tvé království. [Staň se vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.] [3] náš denní chléb nám dávej každého dne. [4] A odpusť nám naše hříchy, neboť i my odpouštíme každému, kdo se provínuje proti nám. A nevydej nás do pokušení [ale vysvoboď nás od zlého]. [5] Řekl jim: "Někdo z vás bude mít přítele, půjde k němu o půlnoci a řekne mu: "Příteli, půjč mi tři chleby, [6] protože právě teď ke mně přišel přítel, který je na cestách, a já mu nemám co dát." [7] On mu zevnitř odpoví: "Neobtěžuj mne! Dveře jsou již zavřeny a děti jsou se mnou na lůžku. Nebudu přece vstávat, abych ti to dal." [8] Pravím vám, i když nevstane a nevyhoví mu, ač je jeho přítel, vstane a vyhoví mu pro jeho neodbytnost a dám mu vše, co potřebuje. [9] A tak vám pravím: Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. [10] Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno. [11] Což je mezi vámi otec, který by dal svému synu hada, když ho prosí o rybu? [12] Nebo by mu dal štíra, když ho prosí o vejce? [13] Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho o to prosí!" [14] Jednou vyháněl Ježíš zlého ducha z němého člověka. Když ten duch vyšel, němý promluvil. Zástupy se divily. [15] Někteří z nich však řekli: "Démony vyhání ve jménu Belzebula, knížete démonů." [16] Jiní ho chtěli podrobit zkoušce; žádali od něho znamení z nebe. [17] Protože znal jejich myšlenky, řekl jim: "Každé království vnitřně rozdělené pustne a dům za domem padá. [18] Je-li i satan v sobě rozdvojen, jak bude moci obstát jeho království? říkáte přece, že vyháním demony ve jménu Belzebula. [19] Jestliže já vyháním demony ve jménu Belzebula, ve jménu koho je vyhánějí vaši žáci? Proto budou oni vašimi

soudci. [20] Jestliže však vyháním demony prstem Božím, pak už vás zastihlo Boží království. [21] Sřeží-li silný muž v plné zbroji svůj palác, jeho majetek je v bezpečí. [22] Napadne-li ho však někdo silnější a přemůže ho, vezme mu všechnu jeho zbroj, na kterou spoléhal, a kořist rozdělí. [23] Kdo není se mnou, je proti mně; kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje. [24] Když nečistý duch vyjde z člověka, bloudí po pustých místech a hledá odpočinutí, ale když je nenalezne, řekne: "Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel." [25] Přejde a nalezne jej vyčištěný a ukližený. [26] Tu jde a přivede sedm jiných duchů, horších než je sám, vejdou a bydlí tam; a konce toho člověka jsou horší než začátky." [27] Když toto mluvil, zvolala jedna žena ze zástupu: "Blaze tě, která tě zrodila a odkojila!" [28] Ale on řekl: "Blaze těm, kteří slyší slovo Boží a zachovávají je." [29] Když se u něho shromažďovaly zástupy, začal mluvit: "Toto pokolení je zlé; žádá si znamení, ale znamení mu nebude dáno, leč znamení Jonášovo. [30] Jako byl Jonáš znamením pro Ninivské, tak bude i Syn člověka tomuto pokolení. [31] Královna jihu povstane na soudu s muži tohoto pokolení a usvědčí je, protože ona přišla z nejzazších končin země, aby slyšela moudrost Šalomounovu - a hle, zde je více než Šalomoun. [32] Mužové ninivští povstanou na soudu s tímto pokolením, neboť oni se obrátili po Jonášovu kázání - a hle, zde je více než Jonáš. [33] Nikdo nerozsvítí světlo, aby je postavil do kouta nebo pod nádobu, ale dá je na svícen, aby ti, kdo vcházejí, viděli. [34] Světlem tvého těla je oko. Je-li tvé oko čisté, i celé tvé tělo má světlo. Je-li však tvé oko špatné, i tvé tělo je ve tmě. [35] Hleď tedy, ať světlo v tobě není tmou. [36] Má-li celé tvé tělo světlo a žádná jeho část není ve tmě, bude celé tak jasné, jako když tě osvítlí světlo svou září." [37] Když domluvil, pozval ho k jídlu jeden farizeus. Ježíš k němu vešel a posadil se ke stolu. [38] Farizeus se podíval, když viděl, že se před jídlem nejprve neomyl. [39] Ale Pán mu řekl: "Vy farizeové očišťujete číše a misky zvenčí, ale vaše nitro je plné hrabivosti a špatnosti. [40] Pošetilci! Což ten, který stvořil zevnějšek, nestvořil také to, co je uvnitř?" [41] Rozdejte chudým, co je v mísách, a hle, všechno vám bude čisté. [42] Ale běda vám farizeům! Odevzdáváte desátky z máty, routy a ze všech zahradních rostlin, ale nebdáte na spravedlnost a lásku, kterou žádá Bůh. Toto bylo třeba činit a to ostatní neopomíjet. [43] Běda vám farizeům! S oblibou sedáte na předních místech v synagógách a líbí se vám, když vás lidé na ulici zdraví. [44] Běda vám! Jste jako zapomenuté hroby, po nichž lidé nahoře chodí a nevědí o nich." [45] Na to mu jeden ze zákoníků odpověděl: "Mistře, když toto říkáš, urážíš také nás!" [46] On mu řekl: "I vám zákoníkům běda! Zatěžujete lidi břemeny, která nemohou unést, a sami se těch břemen nedotknete ani jediným prstem. [47] Běda vám! Stavíte pomníky prorokům, které zabili vaši otcové. [48] Tak dosvědčujete a potvrzujete činy svých otců: oni proroky zabíjeli, vy jim budujete pomníky. [49] Proto také Moudrost Boží promluvíla: Pošlu k nim proroky a apoštoly a oni je budou zabíjet a pronásledovat, [50] aby tomuto pokolení byla připočtena vina za krev všech proroků prolitou od založení světa, [51] od krve Ábelovy až po krev Zachariáše, který zahynul mezi oltářem a svatyní. Ano, pravím vám, tomuto pokolení bude přičtena vina. [52] Běda vám zákoníkům! Vzali jste klíč poznání, sami jste nevešli, a těm, kteří chtěli vejít, jste v tom zabránili." [53] Když odtud vyšel, začali na něj zákoníci a farizeové zle dotírat a na mnohé se vyptávat, činíce mu tak nástrahy, aby jej mohli chytit za slovo.

L kapitola 12.

[1] Mezitím se shromáždily nespočetné zástupy, že se lidé div neušlapali. Ježíš začal mluvit nejprve ke svým učedníkům: "Mějte se na pozoru před kvasem farizeu, to jest před pokrytectvím. [2] Nic není zahaleného, co nebude jednou odhaleno, a nic skrytého, co nebude jednou poznáno. [3] Proto vše, co jste řekli ve tmě, bude slyšet na světle, co jste šeptem mluvili v tajných úkrytech, bude se hlásat ze střeš. [4] Žikám to vám, svým přátelům: Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale víc už vám udělat nemohou. [5] Ukážu vám, koho se máte bát. Bojte se toho, který má moc vás zabít a ještě uvrhnout do pekla. Ano, pravím vám, toho se bojte! [6] Což neprodávají pět vrbců za dva haléře? A přece ani jeden z nich není zapomenut před Bohem. [7] Ano i vlasy na vaší hlavě jsou spočteny. Nebojte se, máte větší cenu než mnoho vrbců. [8] Pravím vám: Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i Syn člověka přizná před Božími anděly. [9] Kdo mě však před lidmi zapře, bude zapřen před Božími anděly. [10] Každému, kdo řekne slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno. Avšak tomu, kdo se rouhá proti Duchu svatému, odpuštěno nebude. [11] Když vás povedou do synagóg a před úřady a soudy, nedělejte si starosti, jak a čím se budete hájit a co řeknete. [12] Vždyť Duch svatý vás v té hodině naučí, co je třeba říci." [13] Někdo ze zástupu ho požádal: "Mistře, domluv mému bratru, ať se rozdělí se mnou o dědictví." [14] Ježíš mu odpověděl: "Člověče, kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?" [15] A řekl jim: "Mějte se na pozoru před každou chamtivostí, neboť i když člověk má nadbytek, není jeho život zajištěn tím, co má." [16] Pak jim pověděl toto podobenství: "Jednomu bohatému člověku se na polích hojně urodilo. [17] Uvažoval o tom, a říkal si: "Co budu dělat, když nemám kam složit svou úrodu?" [18] Pak si řekl: "Tohle udělám: Zbořím stodoly, postavím větší a tam shromáždím všechno své obilí i ostatní zásoby [19] a řeknu si: Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez, pij, buď veselé mysli." [20] Ale Bůh mu řekl: "Blázne! Ještě této noci si vyžádají tvoji duši, a čím bude to, co jsi nashromáždil?" [21] Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a není bohatý před Bohem." [22] Svým učedníkům řekl: "Proto vám pravím: Nemějte starost o život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. [23] Život je vždycky víc než pokrm a tělo než oděv. [24] Všimněte si havranů: nesejí, nežnou, nemají komory ani stodoly, a přece je Bůh živí. Oč větší cenu máte vy než ptáci! [25] Kdo z vás může jen o píd' prodloužit svůj život, bude-li se znepokojoval? [26] Nedokážete-li tedy ani to nejmenší, proč si děláte starosti o to ostatní? [27] Všimněte si lilii, jak rostou: nepředou, netkají - a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn jako jedna z nich. [28] Jestliže tedy Bůh tak obléká trávu, která dnes je na poli a zítra bude hozena do pece, čím spíše obleče vás, malověrní! [29] A neshánějte se, co budete jíst a co pít, a netrapte se tím. [30] Potom všem se shánějí lidé tohoto světa. Váš Otec přece ví, že to potřebujete. [31] Vy však hleďte jeho království a to ostatní vám bude přidáno. [32] Nebijte se, malé stádce, neboť vašemu Otci se zalíbilo dát vám království. [33] Prodejte, co máte, a rozdejte to. Opatřte si měšce, které se nerozpadnou, nevyčerpatelný poklad v nebi, kam se zloděj nedostane a mol neničí. [34] Neboť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce. [35] Buďte připraveni a vaše lampy ať hoří. [36] Buďte jako lidé, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu hned otevřeli, až přijde a zatluče na dveře. [37] Blaze těm služebníkům, které pán, až přijde, zastihne bdící. Amen, pravím vám, že se opáše, posadí je ke stolu a sám je bude obsluhovat. [38] Přejde-li po půlnoci, či dokonce při rozednění a zastihne je vzhůru, blaze jim. [39] Uvažte přece: kdyby hospodář věděl, v kterou hodinu přijde zloděj, nedovolil by mu vloupat se do domu. [40] I vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se toho nenadějete." [41] Petr mu řekl: "Pane, říkáš toto podobenství jenom nám, nebo všem?" [42] On odpověděl: "Když Pán ustanovuje nad svým služebnictvem správce, aby jim včas rozdělil pokrm, který správce je věrný a rozumný? [43] Blaze tomu služebníkovi, kterého pán při svém příchodu nalezne, že tak činí. [44] Vpravdě pravím vám, že ho ustanoví nade vším, co mu patří. [45] Když si pak onen služebník řekne: "Můj pán dlouho nejde" a začne bít sluhy i služky, jíst a pít i opíjet se, [46] tu pán toho služebníka přijde v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou netuší, vyžene ho a vykáže mu úděl mezi nevěrnými. [47] Ten služebník, který zná vůli svého pána, a přece není hotov podle vůle jednat, bude velmi bit. [48] Ten, kdo ji nezná a udělá něco, zač si zaslouží bití, bude bit méně. Komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává, a komu mnoho svěřili, od toho budou žádat tím více. [49] Oheň jsem přišel uvrhnout na zemi, a jak si přejí, aby se už vzňala! [50] Křtem mám být pokřtěn, a jak je mi úzko, dokud se nedokoná! [51] Myslíte, že jsem přišel dát zemi pokoj? Ne, pravím vám, ale rozdělení! [52] Neboť od této chvíle bude rozděleno v jednom domě pět lidí: "Tři proti dvěma a dva proti třem, [53] budou rozdělení otec proti synu a syn proti otci, matka proti dceři a dcera proti matce, tchyně proti snase a snacha proti tchyni." [54] Také zástupům řekl: "Když pozorujete, že na západě vystupuje mrak, hned říkáte: "Přijde dešť" - byvá tak; [55] a vane-li jižní

vít, říkáte: "Bude vedro" - a bývá. [56] Pokrytci, umíte posoudit to, co vidíte na zemi i na obloze; jak to, že nedovedete rozpoznat tento čas? [57] Proč nejste s to sami od sebe posoudit, co je správné? [58] Když jdeš se svým protivníkem k soudu, učíš vše, aby ses s ním ještě cestou vyrovnal; jinak tě povleče k soudci, soudce tě odevzdá dozorcí a dozorce tě uvrhne do vězení. [59] Pravím ti, že odtud nevyjdeš, dokud nezaplátíš do posledního haléře."

L kapitola 13.

[1] Právě tehdy k němu přišli někteří se zprávou o Galilejcích, jejichž krev smísil Pilát s krví jejich obětí. [2] On jim na to řekl: "Myslíte, že tito Galilejci byli větší hříšníci než ti ostatní, že to museli vytrpět?" [3] Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni podobně zahynete. [4] Nebo si myslíte, že těch osmnáct, na které spadla věž v Siloe a zabila je, byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? [5] Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete." [6] Potom jim pověděl toto podobenství: "Jeden člověk měl na své vinici fíkovník; přišel si pro jeho ovoce, ale nic na něm nenalezl. [7] Řekl vinaři: "Hle, už po tři léta přicházím pro ovoce z tohoto fíkovníku a nic nenalézám. Vytni jej! Proč má kazit i tu zem?" [8] On mu odpověděl: "Pane, ponech ho ještě tento rok, až jej okopám a pohnojím. [9] Snad příště ponese ovoce; jestliže ne, dáš jej porazit." [10] V sobotu učil v jedné synagóze. [11] Byla tam žena, která byla stížena nemocí už osmnáct let; byla úplně sehnutá a nemohla se vůbec napřímít. [12] Když ji Ježíš spatřil, zavolał ji a řekl: "Ženo, jsi zproštěna své nemoci" a vložil na ni ruce; [13] ona se ihned vzpřímila a velebila Boha. [14] Avšak představený synagógy, pobouřen tím, že Ježíš uzdravuje v sobotu, řekl zástupu: "Je šest dní, kdy se má pracovat; v těch tedy přicházejte, abyste byli uzdravováni, a ne v den sobotní." [15] Na to Pán odpověděl: "Pokrytci! Neodvazuje každý z vás v sobotu vola nebo osla od žlabu a nevede ho napájet? [16] A tato žena, dcera Abrahamova, kterou držel satan spoutanou po osmnáct let, neměla být vysvobozena z těchto pout v den sobotní?" [17] Těmito slovy byli všichni jeho protivníci zahanbeni, ale celý zástup se radoval nad podivuhodnými činy, které Ježíš konal. [18] Řekl: "Čemu se podobá Boží království a k čemu je přirovnám? [19] Je jako hořčičné zrnko, které člověk zasel do své zahrady; vyrostlo, je z něho strom a ptáci se uhníždili v jeho větvích." [20] A dále řekl: "K čemu přirovnám Boží království? [21] Je jako kvas, který žena vmísí do tří měřic mouky, až všechno prokvasí." [22] Ježíš procházel městy i vesnicemi, učil a přitom stále směřoval k Jeruzalému. [23] Kdosi mu řekl: "Pane, je opravdu málo těch, kteří budou spaseni?" On jim odpověděl: [24] "Snažte se vejít úzkými dveřmi, neboť mnozí, pravím vám, se budou snažit vejít, ale nebudou schopni. [25] Jakmile už jednou hospodář vstane a zavře dveře a vy zůstanete venku, začnete tlouct na dveře a volat: "Pane, otevři nám", tu on vám odpoví: "Neznám vás, odkud jste!" [26] Pak budete říkat: "Jedli jsme s tebou i pili a na našich ulicích jsi učil!" [27] On však odpoví: "Neznám vás, odkud jste. Odstupte ode mne všichni, kdo se dopouštíte bezpráví." [28] Tam bude pláč a skřípění zubů, až spatříte Abrahama, Izáka a Jáka a všechny proroky v Božím království, a vy budete vyvrženi ven. [29] A přijdou od východu i západu, od severu i jihu, a budou stolovat v Božím království. [30] Hle, jsou poslední, kteří budou první, a jsou první, kteří budou poslední." [31] V tu chvíli přišli někteří farizeové a řekli mu: "Rychle odtud odejdi, protože Herodes tě chce zabít." [32] On jim řekl: "Jděte a vyřiďte té lišce: Hle, já vyháním demony a uzdravuji dnes i zítra, a třetího dne dojdu do svého cíle. [33] Avšak dnes, zítra i pozítří musím jít svou cestou, neboť není možné, aby prorok zahynul mimo Jeruzalém." [34] "Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobě posláni, kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, tak jako kvočna shromažďuje kuřátka pod svá křídla, ale nechtěli jste! [35] Hle, ve svém domě zůstanete sami. Pravím vám, že mě neuzříte, dokud nepřijde chvíle, kdy řeknete: Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově."

L kapitola 14.

[1] Jednou v sobotu vešel Ježíš do domu jednoho z předních farizeů, aby jedl u jeho stolu; a oni si na něj dávali pozor. [2] Tu se před ním objevil nějaký člověk stížený vodnatelností. [3] Ježíš se obrátil na zákoníky a farizeje a otázal se jich: "Je dovoleno v sobotu uzdravovat, nebo ne?" [4] Oni však mlčeli. I dotkl se ho a uzdravil jej a propustil. [5] Jim pak řekl: "Spadne-li někomu z vás syn nebo vůl do nádrže, nevytáhnete ho hned i v den sobotní?" [6] Na to mu nedovedli dát odpověď. [7] Když pozoroval, jak si hosté vybírají přední místa, pověděl jim toto podobenství: [8] "Pozve-li tě někdo na svatbu, nesedej si dopředu; vždyť mezi pozvanými může být někdo váženější, než jsi ty, a ten, kdo vás oba pozval, přijde a řekne ti: [9] "Uvolni mu své místo!" a ty pak musíš s hanbou dozadu. [10] Ale jsi-li pozván, jdi a posaď se na poslední místo; potom přijde ten, který tě pozval a řekne ti: "Příteli, pojď dopředu!" Pak budeš mít čest přede všemi hosty. [11] Neboť každý, kdo se povyšuje, bývá ponížěn, a kdo se poníží, bude povýšen." [12] Tomu, kdo jej pozval, Ježíš řekl: "Dáváš-li oběd nebo večeři, nezvi své přátele ani své bratry ani příbuzné ani bohaté sousedy, poněvadž oni by tě také pozvali a tak by se ti dostalo odplaty. [13] Ale dáváš-li hostinu, pozvi chudé, zmrzačené, chromé a slepé. [14] Blaze tobě, neboť nemají, čím ti odplatit; ale bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých." [15] Když to uslyšel jeden z hostů, řekl mu: "Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím." [16] Ježíš mu řekl: "Jeden člověk chystal velikou večeři a pozval mnoho lidí. [17] Když měla hostina začít, poslal svého služebníka, aby řekl pozvaným: "Poďte, vše už je připraveno." [18] A začali se jeden jako druhý vymlouvat. První mu řekl: "Koupil jsem pole a musím se jít na ně podívat. Prosím tě, přijmi mou omluvu." [19] Druhý řekl: "Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, přijmi mou omluvu!" [20] Další řekl: "Oženil jsem se, a proto nemohu přijít." [21] Služebník se vrátil a oznámil to svému pánu. Tu se pán domu rozhněval a řekl svému služebníku: "Vyjdi rychle na náměstí a do ulic města a přiveď sem chudé, zmrzačené, slepé a chromé." [22] A služebník řekl: "Pane, stalo se, jak jsi rozkázal a ještě je místo." [23] Pán řekl služebníkovi: "Vyjdi za lidmi na cesty a k ohradám a přinuť je, ať přijdou, aby se můj dům naplnil. [24] Neboť vám pravím: Nikdo z těch mužů, kteří byli pozváni, neokusí mé večeře." [25] Šly s ním veliké zástupy; obrátil se k nim a řekl: [26] "Kdo přichází ke mně a nedovede se zřít svému otce a matky, své ženy a dětí, svých bratrů a sester, ano i sám sebe, nemůže být mým učedníkem. [27] Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. [28] Chce-li někdo z vás stavět věž, což si napřed nesesedne a nespočítá náklad, má-li dost na dokončení stavby? [29] Jinak - až položí základ a nebude moci dokončit - vysmějí se mu všichni, kteří to uvidí. [30] "To je ten člověk", řeknou, "který začal stavět, ale nemohl dokončit." [31] Nebo má-li nějaký král táhnout do boje, aby se střetl s jiným králem, což nezasedne nejprve k poradě, zda se může s deseti tisíci postavit tomu, kdo táhne s dvaceti tisíci? [32] Nemůže-li, vyšle poselstvo, dokud jej protivník ještě daleko, a žádá o podmínky míru. [33] Tak ani žádný z vás, kdo se nerozloučí se vším, co má, nemůže být mým učedníkem. [34] Dobrá je sůl. Jestliže však i sůl pozbude chuti, co jí dodá slanosti? [35] Nehodí se na pole ani na hnojště: vyhodí se ven. Kdo má uši k slyšení, slyš."

L kapitola 15.

[1] Do jeho blízkosti přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. [2] Farizeové a zákoníci mezi sebou reptali: "On přijímá hříšníky a jí s nimi!" [3] Pověděl jim toto podobenství: [4] "Má-li někdo z vás sto ovcí a ztratí jednu z nich, což nenechá těch devadesát devět na pustém místě a nejde za tou, která se ztratila, dokud ji nenalezne? [5] Když ji nalezne, vezme si ji s radostí na ramena, [6] a když přijde domů, svolá své přátele a sousedy a řekne jim: "Radujte se se mnou, protože jsem našel ovci, která se mi ztratila." [7] Pravím vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují. [8] Nebo má-li nějaká žena deset stříbrných mincí a ztratí jednu z nich, což nerozsvítí lampu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? [9] A když ji nalezne, svolá své přítelkyně a sousedky a řekne: "Radujte se se mnou, poněvadž jsem našla peníz, který jsem ztratila." [10] Pravím vám, právě tak je radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem, který činí pokání." [11] Řekl také: "Jeden člověk měl dva syny. [12] Ten mladší řekl otci: "Otče, dej mi díl majetku, který na mne připadá." On jim rozdělil své jmění. [13] Po nemnoha dnech mladší syn všechno zpeněžil, odešel do daleké země a tam rozmařilým životem svůj majetek rozházel. [14] A když už všechno utratil, nastal v té zemi veliký hlad a on začal mít nouzi. [15] Šel a uchýlil se u jednoho občana té země; ten ho poslal na pole pást vepře. [16] A byl by si chtěl naplnit žaludek slupkami, které žrali vepři, ale ani ty nedostával. [17] Tu šel do sebe a řekl: "Jak mnoho nádeníků u mého otce má chleba nazbyt, a já tu hynu hladem! [18] Vstanu, půjdu ke svému otci a řeknu mu: Otče, zhrěšil jsem proti nebi i vůči tobě. [19] Nejsem už hoden nazývat se tvým synem; přijmi mne jako jednoho ze svých nádeníků." [20] I vstal a šel ke svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho spatřil a hnutí lítosti běžel k němu, objal ho a políbil. [21] Syn mu řekl: "Otče, zhrěšil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem." [22] Ale otec rozkázal svým služebníkům: "Přineste ihned nejlepší oděv a oblečte ho; dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy. [23] Přiveďte vykrmené tele, zabijte je, hodujeme a budme veselí, [24] protože tento můj syn byl mrtvý, a zase žije, ztratil se, a je nalezen." A začali se veselit. [25] Starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. [26] Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to má znamenat. [27] On mu odpověděl: "Vrátil se tvůj bratr, a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že ho zase má doma živého a zdravého." [28] I rozhněval se a nechtěl jít dovnitř. Otec vyšel a domlouval mu. [29] Ale on odpověděl: "Tolik let už ti sloužím a nikdy jsem neporušil žádný tvůj příkaz; a mě jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveseil se svými přáteli. [30] Ale když přišel tenhle tvůj syn, který s děvkami prohýlil tvé jmění, dal jsi pro něho zabít vykrmené tele." [31] On mu řekl: "Synu, ty jsi stále se mnou a všechno, co mám, je tvé. [32] Ale máme proč se veselit a radovat, poněvadž tento tvůj bratr byl mrtvý, a zase žije, ztratil se, a je nalezen."

L kapitola 16.

[1] Svým učedníkům řekl: "Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že špatně hospodaří s jeho majetkem. [2] Zavolal ho a řekl mu: "Čeho ses dopustil? Slož účty ze svého správcovství, protože dále nemůžeš být správcem." [3] Správce si řekl: "Co budu dělat, když mne pán zbavuje správcovství? Na práci nejsem, žebrat se stydím. [4] Vím, co udělám, aby mne někde přijali do domu, až budu zbaven správcovství!" [5] Zavolal si dlužníky svého pána jednoho po druhém a řekl prvnímu: "Kolik jsi dlužen mému pánovi?" On řekl: "Sto věder oleje." [6] Řekl mu: "Tu je tvůj úpis; rychle sedni a napiš nový na padesát." [7] Pak řekl druhému: "A kolik jsi dlužen ty?" Odpověděl: "Sto měr obilí." Řekl mu: "Tu je tvůj úpis; napiš osmdesát." [8] Pán pochválil toho nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Vždyť synové tohoto světa jsou vůči sobě navzájem prozíravější, než synové světla. [9] Já vám pravím: I nespravedlivým mamonem si můžete získat přátele; až majetek pomine, budete přijati do věčných příbytků. [10] Kdo je věrný v nejmenší věci, je věrný také ve velké; kdo je v nejmenší věci nepoctivý, je nepoctivý i ve velké. [11] Jestliže jste nespravovali věrně ani nespravedlivý majetek, kdo vám svěřil to pravé bohatství? [12] Jestliže jste nebyli věrní v tom, co vám nepatří, kdo vám dá, co vám právem patří? [13] Žádný sluha nemůže sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět, a druhého milovat, k jednomu se přidá, druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i majetku." [14] Toto slyšeli farizeové, kteří měli rádi peníze, a posmívali se mu. [15] Řekl jim: "Vy před lidmi vystupujete jako spravedliví, ale Bůh zná vaše srdce: neboť co lidé cení vysoko, je před Bohem ohavnost. [16] Zákon a proroci až do Jana; od té chvíle se zvěstuje království Boží a každý si do něho vynucuje vstup. [17] Spíše pomine nebe a země, než aby padla jediná čárka Zákona. [18] Každý, kdo propouští svou manželku a vezme si jinou, cizoloží; kdo se ožení s tou, kterou muž pustil, cizoloží. [19] Byl jeden bohatý člověk, nádherně a vybraně a strojí a den co den skvěle hodoval. [20] U vrat jeho domu ležal nějaký chudák, jménem Lazar, plný vředů, [21] a toužil nasytit se aspoň tím, co spadlo se stolu toho boháče; dokonce přibíhali psi a olizovali jeho vředy. [22] I umřel ten chudák a andělé ho přenesli k Abrahamovi; zemřel i ten boháč a byl pohřben. [23] A když v peklu pozdvihl v mukách oči, uviděl v dáli Abrahama a u něho Lazara. [24] Tu zvolal: "Otče Abrahamo, smiluj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň špičku prstu ve vodě a svažlí mé rty, neboť se trápím v tomto plameni." [25] Abraham řekl: "Synu, vzpomeň si, že se ti dostalo všeho dobrého už za tvého života, a Lazarovi naopak všeho zlého. Nyní on se raduje a ty trpíš. [26] A nad to vše je mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo - i kdyby chtěl, nemůže odtud k vám ani překročit od vás k nám." [27] Řekl: "Prosím tě tedy, otče, pošli jej do mého rodného domu, [28] neboť mám pět bratrů, ať je varuje, aby také oni nepřišli do tohoto místa muk." [29] Ale Abraham mu odpověděl: "Mají Mojžiše a Proroky, ať je poslouchají!" [30] On řekl: "Ne tak, otče Abrahamo, ale přijde-li k nim někdo z mrtvých, budou činit pokání." [31] Řekl mu: "Neposlouchají-li Mojžiše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých."

L kapitola 17.

[1] Ježíš řekl svým učedníkům: "Není možné, aby nepřišla pokušení; běda však tomu, skrze koho přicházejí. [2] Bylo by pro něho lépe, kdyby mu dali na krk mlýnský kámen a uvrhli ho do moře, než aby svedl k hříchu jednoho z těchto nepatrných. [3] Mějte se na pozoru! [4] A jestliže proti tobě zhrěší sedmkrát za den, a sedmkrát k tobě přijde s prosbou: "Je mi to líto", odpustíš mu! [5] Apoštolové řekli Pánu: "Dej nám více víry!" [6] Pán jim řekl: "Kdybyste měli víru jako zrnko hořčice, řekli byste této moruši: 'Vyrvi se i s kořeny a přesad se do moře', a ona by vás poslechla." [7] "Řekne snad někdo svému služebníkovi, který se vrátil z pole, kde orál nebo pásl: 'Pojď si hned sednout ke stolu?' [8] Neřekne mu spíše: 'Připrav mi něco k jídlu a přístroj se k obsluze, dokud se nenajím a nenapiji; pak budeš jíst a pít ty!?' [9] Děkuje snad svému služebníkovi, že udělal, co mu bylo přikázáno? [10] Tak i vy, když učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: 'Jsme jenom služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.'" [11] Na cestě do Jeruzaléma procházel Samařskem a Galileou. [12] Když přicházel k jedné vesnici, šlo mu vstříc deset malomocných; zůstali stát opodál [13] a hlasitě volali: "Ježíš, Mistře, smiluj se nad námi!" [14] Když je uviděl, řekl jim: "Jděte a ukažte se kněžím!" A když tam šli, byli očištěni. [15] Jeden z nich, jakmile zpozoroval, že je uzdraven, hned se vrátil a velikým hlasem velebil Boha; [16] padl tvář k Ježíšovým nohám a děkoval mu. A byl to Samařan. [17] Nato Ježíš řekl: "Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch devět? [18] Nikdo z nich se nenašel, kdo by se vrátil a vzdal Bohu chválu, než tento cizinec?" [19] Řekl mu: "Vstaň a jdi, tvá víra tě zachránila." [20] Když se ho farizeové otázali, kdy přijde Boží království, odpověděl jim: "Království Boží nepřichází tak, abyste to mohli pozorovat; [21] ani se nedá říci: 'Hle, je tu' nebo 'je tam!' Vždyť království Boží je mezi vámi!" [22] Svým učedníkům

řekl: "Přijdou dny, kdy si budete toužebně přát, abyste spatřili aspoň jediný ze dnů Syna člověka, ale nespátříte. [23] Řeknou vám: 'Hle, tam je, hle, tu'; zůstaňte doma a nechoďte za nimi. [24] Jako když se zableskne a rázem osvětlí všecko pod nebem z jednoho konce nebe na druhý, tak bude Syn člověka ve svém dni. [25] Ale nejprve musí mnoho trpět a být zavržen od tohoto pokolení. [26] Jako bylo za dnů Noé, tak bude i za dnů Syna člověka: [27] Jedli, pili, ženili se a vdávaly až do dne, kdy Noé vešel do korábu a přišla potopa a zahubila všechny. [28] Stejně tak bylo za dnů Lotových: Jedli, pili, kupovali, prodávali, sázeli a stavěli; [29] v ten den, kdy Lot vyšel ze Sodomy, spustil se oheň a síra z nebe a zahubil všechny. [30] Právě tak bude v den, kdy se zjeví Syn člověka. [31] Kdo bude v onen den na střeše, ale věci bude mít v domě, ať nesestupuje, aby si je vzal; a stejně tak kdo bude na poli, ať se nevrací zpět. [32] Vzpomeňte si na Lotovu ženu! [33] Kdo by usiloval svůj život zachovat, ztratí jej, a kdo jej ztratí, zachová jej. [34] Pravím vám: Té noci budou dva na jednom loži, jeden bude přijat a druhý zanechán. [35] Dvě budou mlít spolu obilí, jedna bude přijata, druhá zanechána." [36] [Dva budou na poli, jeden bude přijat a druhý zanechán.] [37] Když to slyšeli, otázali se ho: "Kde to bude, Pane?" Řekl jim: "Kde bude tělo, tam se slétnou i supi."

L kapitola 18.

[1] Vypravoval jim podobenství, aby ukázal, jak je třeba stále se modlit a neochabovat: [2] "V jednom městě byl soudce, který se Boha nebál a z lidí si nic nedělal. [3] V tom městě byla i vdova, která k němu ustavičně chodila a žádala: 'Zastaň se mne proti mému odpůrci.' [4] Ale on se k tomu dlouho neměl. Potom si však řekl: 'I když se Boha nebojím a z lidí si nic nedělám, [5] dopomohu jí k právu, poněvadž mi nedává pokoj. Jinak mi sem stále bude chodit a nakonec mě umoří.'" [6] A Pán řekl: "Všimněte si, co praví ten nespravedlivý soudce! [7] Což teprve Bůh! Nejedná on právo svým vyvoleným, kteří k němu dnem i nocí volají, i když jim s pomocí prodlévá? [8] Ujišťuji vás, že se jich brzo zastane. Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?" [9] O těch, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, řekl toto podobenství: [10] "Dva muži vstoupili do chrámu, aby se modlili; jeden byl farizeus, druhý celník. [11] Farizeus se postavil a takto se sám u sebe modlil: 'Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci, nebo i jako tento celník. [12] Postím se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám.' [13] Avšak celník stál docela vzadu a neodvážil se ani oči k nebi pozdvihnout; bil se do prsou a říkal: 'Bože, slituj se nade mnou hříšným.' [14] Pravím vám, že ten celník se vrátil ospravedlněn do svého domu, a ne farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen." [15] Přinášeli mu i nemluvnátka, aby se jich dotýkal. Když to učedníci viděli, zakazovali jim to. [16] Ježíš si je zavolal k sobě a řekl: "Nechte děti přicházet ke mně a nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží. [17] Amen, pravím vám, kdo nepřijme království Boží jako dítě, jistě do něho nevejde." [18] Jeden z předních mužů se ho otázal: "Mistře dobrý, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?" [19] Ježíš mu řekl: "Proč mi říkáš 'dobrý'? Nikdo není dobrý, jedině Bůh. [20] Příkázání znáš: Nezcizoložíš, nezabiješ, nebudeš krást, nevydáš křivé svědectví, cti otce svého i matku." [21] On řekl: "To všechno jsem dodržoval od svého mládí." [22] Když to Ježíš uslyšel, řekl mu: "Jedno ti ještě schází. Prodej všechno co máš, rozděl chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!" [23] On se velice zarmoutil, když to slyšel, neboť byl velmi bohatý. [24] Když Ježíš viděl, jak se zarmoutil, řekl: "Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství! [25] Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý člověk vešel do Božího království." [26] Ti, kdo to slyšeli, řekli: "Kdo tedy může být spasen?" [27] Odpověděl: "Nemožné u lidí je u Boha možné." [28] Petr řekl: "Hle, my jsme opustili, co bylo naše, a šli jsme za tebou." [29] On jim řekl: "Amen, pravím vám, není nikoho, kdo opustil dům nebo ženu nebo bratry nebo rodiče nebo děti pro Boží království, [30] aby v tomto čase nedostal mnohokrát víc a v přicházejícím věku život věčný." [31] Vzal k sobě svých Dvanáct a řekl jim: "Hle, jdeme do Jeruzaléma a na Synu člověka se naplní všechno, co je psáno u proroků. [32] Neboť bude vydán pohanům a budou se mu posmívat a tupit ho a plivat na něj, [33] zbičují ho a zabijí; a třetího dne vstane." [34] Oni však ničemu z toho nerozuměli, smysl těch slov jim zůstal skryt a nepochopili, co říkal. [35] Když se Ježíš přiblížil k Jerichu, seděl u cesty jeden slepec a žebral. [36] Když uslyšel, že kolem prochází zástup lidí, ptal se, co se to děje. [37] Řekli mu, že tudy jde Ježíš Nazaretský. [38] Tu zvolal: "Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!" [39] Ti, kteří šli vpředu, ho napomínali, aby mlčel. On však tím více křičel: "Synu Davidův, smiluj se nade mnou!" [40] Ježíš se zastavil a přikázal, aby ho k němu přivedli. [41] Když se přiblížil, Ježíš se ho otázal: "Co chceš, abych učinil?" On odpověděl: "Pane, ať vidím." [42] Ježíš mu řekl: "Prohlédni! Tvá víra tě uzdravila." [43] Ihned prohlédl, šel za ním a oslavoval Boha. A všechen lid, který to viděl, vzdal Bohu chválu.

L kapitola 19.

[1] Ježíš vešel do Jericha a procházel jím. [2] Tam byl muž jménem Zacheus, vrchní celník a veliký boháč; [3] toužil uvidět Ježíše, aby poznal, kdo to je, ale poněvadž byl malé postavy, nemohl ho pro zástup spatřit. [4] Běžel proto napřed a vylezl na moruš, aby ho uviděl, neboť tudy měl jít. [5] Když Ježíš přišel k tomu místu, pohlédl vzhůru a řekl: "Zachee, pojď rychle dolů, neboť dnes musím zůstat v tvém domě." [6] On rychle slezl a s radostí jej přijal. [7] Všichni, kdo to uviděli, reptali: "On je hostem u hříšného člověka!" [8] Zacheus se zastavil a řekl Pánu: "Polovinu svého jmění, Pane, dávám chudým, a jestliže jsem někoho ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně." [9] Ježíš mu řekl: "Dnes přišlo spasení do tohoto domu; vždyť je to také syn Abrahamův. [10] Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo." [11] Těm, kteří to slyšeli, pověděl ještě podobenství, protože byl blízko Jeruzaléma a oni se domnívali, že království Boží se má zjevit ihned. [12] Proto řekl: "Jeden muž vznešeného rodu měl odejít do daleké země, aby si odtud přinesl královskou hodnost. [13] Zavolal si deset svých služebníků a dal jim deset hřiven a řekl jim: 'Hospodaňte s nimi, dokud nepřijdu.' [14] Ale občané ho nenáviděli a poslali vzápětí poselstvo, aby vyřídilo: 'Nechceme tohoto člověka za krále!' [15] Když se však jako král vrátil, dal si předvolat služebníky, kterým svěřil peníze, aby se přesvědčil, jak s nimi kdo hospodařil. [16] Přišel první a řekl: 'Pane, tvoje hřivna vynesla deset hřiven.' [17] Řekl mu: 'Správně, služebníku dobrý, poněvadž jsi byl věrný v docela malé věci, budeš vládnout nad deseti městy.' [18] Přišel druhý a řekl: 'Pane, tvoje hřivna vynesla pět hřiven.' [19] Řekl mu: 'Ty vládni nad pěti městy.' [20] Přišel další a řekl: 'Pane, tu je tvoje hřivna; měl jsem ji schovanou v šátku, [21] neboť jsem se tě bál. Jsi přísný člověk: bereš, co jsi nedal, a sklízíš, co jsi nezasal.' [22] Řekne mu: 'Jsi špatný služebník. Soudím tě podle tvých vlastních slov: věděl jsi, že jsem přísný a beru, co jsem nedal, a sklízím, co jsem nezasal. [23] Proč jsi aspoň mé peníze neuložil, a já bych si je teď vybral i s úrokem.' [24] Svě družině pak řekl: 'Vezměte mu tu hřivnu a dejte ji tomu, kdo má deset hřiven!' [25] Řekli mu: 'Pane, už má deset.' [26] Pravím vám: 'Každému, kdo má, bude dáno; kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má. [27] Ale mě nepřátele, kteří nechtěli, abych byl králem, přivedte sem a přede mnou je pobijte.' [28] Po těchto slovech pokračoval Ježíš v cestě do Jeruzaléma. [29] Když se přiblížil k Betfage a k Betanii u hory, která se nazývá Olivová, poslal dva ze svých učedníků [30] a řekl jim: 'Jděte naproti do vesnice, a jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátko, na němž dosud nikdo z lidí neseděl. Odvažte je a přiveďte! [31] Zeptá-li se vás někdo, proč je odvažujete, odpovězte mu: 'Pán je potřebuje.' [32] Šli, kam je poslal, a našli vše, jak jim řekl. [33] Když oslátko odvažovali, řekli jim jeho majitelé: 'Proč to oslátko odvažujete?' [34] Oni odpověděli: 'Pán je potřebuje.' [35] Přivedli oslátko k Ježíšovi, hodili přes ně své pláště a Ježíše na ně posadili. [36] A jak jel, prostírali mu své pláště na cestu. [37] Když

už se blížil ke svahu Olivové hory, počal celý zástup učedníků radostně a hlasitě chválit Boha za všechny mocné činy, které viděli. [38] Volali: "Požehnaný král, který přichází ve jménu Hospodinově. Na nebi pokoj a sláva na výstěch!" [39] Tu mu řekli někteří farizeové ze zástupu: "Mistře, napomeň své učedníky!" [40] Odpověděl: "Právím vám, budou-li oni mlčet, bude volat kamení." [41] Když už byli blízko a uzřel město, dal se nad ním do pláče [42] a řekl: "Kdybys poznalo v tento den i ty, co vede k pokoj! Avšak je to skryto tvým očím. [43] Přijdou na tebe dny, kdy tvoji nepřátelé postaví kolem tebe val, obklíčí a sevrou tě ze všech stran. [44] Srovnají tě se zemí a s tebou i tvé děti; nenechají v tobě kámen na kameni, poněvadž jsi nepoznalo čas, kdy se Bůh k tobě sklonil." [45] Když vešel do chrámu, začal vyhánět ty, kdo tam prodávali, [46] a řekl jim: "Je psáno: 'Můj dům bude domem modlitby', ale vy jste z něho udělali doupě lupičů." [47] Každý den učil v chrámě; velekněží však a zákoníci i přední mužové z lidu usilovali o to, aby jej zahubili, [48] ale nevěděli, jak by to měli udělat, poněvadž všechen lid mu visel na rtech.

L kapitola 20.

[1] Jednoho dne, když učil lid v chrámě a zvěstoval evangelium, přistoupili k němu velekněží a zákoníci se staršími [2] a řekli: "Pověz nám, jakou mocí to činíš a kdo je ten, který ti tu moc dal." [3] Odpověděl jim: "I já vám položím otázku. Řekněte mi, [4] odkud měl Jan pověření křtít. Z nebe či od lidí?" [5] Oni o tom mezi sebou uvažovali: "Řekneme-li 'z nebe', namítné nám: 'Proč jste mu neuvěřili?' [6] Řekneme-li 'od lidí', všechen lid nás bude kamenovat, protože jsou přesvědčeni, že Jan byl prorok." [7] A tak odpověděli, že nevědí, odkud. [8] Ježíš jim řekl: "Ani já vám nepovím, jakou mocí to činím." [9] Pak začal vypravovat lidu toto podobenství: "Jeden člověk vysadil vinici, pronajal ji vinařům a odcestoval. [10] V stanovený čas poslal k vinařům služebníka, aby mu odevzdali podíl z výnosu vinice. Ale vinaři ho zbili a poslali zpět s prázdnou. [11] Poslal k nim ještě jiného služebníka; oni i toho zbili zneuctili a poslali zpět s prázdnou. [12] Poslal ještě třetího; i toho zbili do krve a vyhnali. [13] Tu řekl pán vinice: "Co mám dělat? Pošlu svého milovaného syna, na něho snad budou mít ohled." [14] Když ho však vinaři spatřili, domlouvali se mezi sebou: "To je dědic. Zabijme ho, a dědictví bude naše." [15] A vyvlekli ho ven z vinice a zabil. Co tedy s ním udělá pán vinice? [16] Přejde, zahubí ty vinaře a vinici dá jiným." Když to uslyšeli, řekli: "To přece ne!" [17] On na ně pohleděl a řekl: "Co tedy znamená slovo Písma: 'Kámen, který stavitelé zavrhl, stal se kamenem úhelným?' [18] Každý, kdo padne na ten kámen, roztrhne se, a na koho padne, toho rozdrtí." [19] Zákoníci a velekněží ho chtěli v tu hodinu dostat do rukou, ale báli se lidu; poznali totiž, že to podobenství řekl proti nim. [20] Nespustili ho však z očí. Poslali své lidi, kteří měli předstírat, že to myslí upřímně, aby jej přistihli při výroku, pro něž by ho mohli vydat vladařově moci a soudu. [21] Otázali se ho: "Mistře, víme, že správně mluvíš a učíš a nestraníš nikomu, nýbrž učíš cestě Boží podle pravdy. [22] Je nám dovoleno dávat daň císaři, nebo ne?" [23] Ježíš však prohlédl jejich záludnost a řekl jim: [24] "Ukažte mi denár! Čí má obraz a nápis?" Odpověděli: "Císařův." [25] Řekl jim: "Odevzdejte tedy to, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu." [26] A tak se jim nepodařilo, aby ho před lidmi přistihli v řeči; podivili se jeho odpovědi a umlkli. [27] Přišli k němu někteří ze saduceů - ti popírají vzkříšení - a otázali se ho: [28] "Mistře, Mojžíš nám ustanovil: 'Zemře-li nečí bratr ženatý, ale bezdětný, ať se s jeho manželkou ožení jeho bratr a zplodí svému bratru potomka.' [29] Bylo tedy sedm bratří. Oženil se první a zemřel bezdětný. [30] Jeho manželku si vzal druhý, [31] pak třetí a stejně všech sedm; nezanechali děti a zemřeli. [32] Nakonec zemřela i ta žena. [33] Komu z nich bude tato žena patřit při vzkříšení? Všech sedm ji přece mělo za manželku." [34] Ježíš jim řekl: "Lidé přítomného věku se žení a vdávají. [35] Avšak ti, kteří byli hodni dosáhnout budoucího věku a vzkříšení z mrtvých, nežení se ani nevdávají. [36] Vždyť už nemohou zemřít, neboť jsou rovni andělům a jsou syny Božími, poněvadž jsou účastní vzkříšení. [37] A že mrtví vstanou, naznačil i Mojžíš ve vyprávění o hořícím keři. Když nazývá Hospodina 'Bohem Abrahamovým, Bohem Izákovým a Bohem Jákobovým'. [38] On přece není Bohem mrtvých, nýbrž živých, neboť před ním jsou všichni živi." [39] Někteří ze zákoníků na to řekli: "Mistře, dobře jsi odpověděl." [40] A už se neodvážili položit mu jinou otázku. [41] Řekl jim: "Jak mohou nazývat Mesiáše synem Davidovým? [42] Vždyť sám David praví v Knize žalmů: 'Řekl Hospodin mému Pánu: Usedni po mé pravici, [43] dokud nepoložím tvé nepřátele za podnož tvých nohou.' [44] David tedy nazývá Mesiáše Pánem; jak potom může být jeho synem?" [45] Když všechen lid poslouchal, řekl učedníkům: [46] "Dejte si pozor na zákoníky, kteří se rádi procházejí v dlouhých řízách, mají v oblíbě pozdravy na ulicích, přední sedadla v synagógách a přední místa na hostinách. [47] Vyjídají domy vdov a dlouho se na oko modlí. Ty postihne tím přísnější soud."

L kapitola 21.

[1] Ježíš pozoroval, jak bohatí vzhazují své dary do chrámové pokladnice. [2] Uviděl i jednu nuznou vdovu, jak tam hodila dvě drobné mince, [3] a řekl: "Vpravdě vám pravím, že tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní. [4] Neboť ti všichni dali dary ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku; dala všechno, z čeho měla být živa." [5] Když někteří mluvili o chrámu, jak je vyzdoben krásnými kameny a pamětními dary, řekl: [6] "Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozmetáno." [7] Otázali se ho: "Mistře, kdy to nastane? A jaké bude znamení, až se to začne dít?" [8] Odpověděl: "Mějte se na pozoru, abyste se nedali svést. Neboť mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat: 'Já jsem to' a 'nastal čas'. Nechodte za nimi. [9] Až uslyšíte o válkách a povstáních, neděste se: neboť to musí nejprve být, ale konec nenastane hned." [10] Tehdy jim řekl: "POvstane národ proti národu a království proti království, [11] budou veliká zemětřesení a v mnohých krajinách hlad a mor, hrůzy a veliká znamení z nebes. [12] Ale před tím vším na vás vztáhnou ruce a budou vás pronásledovat; budou vás vydávat synagógám na soud a do vězení a vodit před krále a vládce pro mé jméno. [13] To vám bude příležitost k svědectví. [14] Vezměte si k srdci, abyste se předem nepřipravovali, jak se budete hájit. [15] Neboť já vám dám řeč i moudrost, kterou nedokáže přemoci ani vyvrátit žádný váš protivník. [16] Zradí vás i rodiče, bratři, příbuzní a přátelé a někteří z vás budou zabít. [17] A všichni vás budou nenávidět pro mé jméno. [18] Ale ani vlas z vaší hlavy se neztratí. [19] Když vytrváte, získáte své životy. [20] Když uvidíte, že Jeruzalém obklíčují vojska, tu poznáte, že se přiblížila jeho zkáza. [21] Tehdy ti, kdo jsou v Judsku, ať uprchnou do hor, kteří jsou v Jeruzalémě, ať z něho odejdou, a kteří jsou po venkově, ať do něho nevcházejí, [22] poněvadž jsou to dny odplaty, v nichž se má naplnit vše, co je psáno. [23] Běda těhotným a kojícím v oněch dnech! Neboť bude veliké soužení na zemi a hněv proti tomuto lidu. [24] Padnou ostřím meče, budou jako zajatci odvedeni mezi všechny národy, po Jeruzalému budou šlapat pohané, dokud se jejich čas neskončí. [25] Budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách a na zemi úzkost národů, bezradných, kam se podíť před řevem valčího se moře. [26] Lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět. Neboť mocnosti pekelné se zachvějí. [27] A tehdy uzří Syna člověka přicházet v oblaku s mocí a velikou slávou. [28] Když se toto začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko." [29] Vypravoval jim podobenství: "Podívejte se na fíkovník nebo jiný strom: [30] Když se už zelenají, sami víte, že léto je blízko. [31] Tak i vy, až uvidíte, že se toto děje, vězte, že je blízko království Boží. [32] Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se toto všechno stane. [33] Nebe a země pominou, ale má slova nikdy nepominou. [34] Mějte se na pozoru, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a starostmi o živobytí a aby vás onen den nepřekvapil jako past. [35] Neboť přijde na všechny, kteří přebývají na zemi. [36] Buďte bdělí a prostě v každý čas, abyste měli sílu uniknout všemu tomu, co se

bude dít, a mohli stanout před Synem člověka." [37] Ve dne učil v chrámě, ale na noc odcházel na horu, která se nazývala Olivová. [38] A všechen lid k němu přicházel už časně zrána do chrámu, aby ho poslouchal.

L kapitola 22.

[1] Bližil se svátek nekvašených chlebů, velikonoce. [2] Velekněží a zákoníci přemýšleli, jak by ho zahubili; báli se však lidu. [3] Tu vstoupil satan do Jidáše, nazývaného Iškarjotský, který byl z počtu Dvanácti. [4] Odešel, aby se domluvil s velekněžími a veliteli stráže, že jim ho zradí. [5] Oni se zaradovali a dohodli se, že mu dají peníze. [6] Jidáš s tím souhlasil a hledal vhodnou příležitost, aby jim ho vydal, až při tom nebude zástup. [7] Nastal den nekvašených chlebů, kdy měl být zabit velikonoční beránek. [8] Ježíš poslal Petra a Jakuba a řekl jim: "Jděte a připravte nám beránka, abychom slavili velikonoční večeři." [9] Oni mu řekli: "Kde chceš, abychom ji připravili?" [10] Řekl jim: "Když vejdete do města, potkáte člověka, který nese džbán vody. Jděte za ním do domu, do něhož vejde, a řekněte hospodáři: [11] "Mistr ti vzkazuje: Kde je světnice, v níž bych jedl se svými učedníky velikonočního beránka?" [12] A on vám ukáže upravenou velkou horní místnost; tam připravte večeři." [13] Odešli a našli všechno, jak jim řekl, a připravili velikonočního beránka. [14] Když nastala hodina, usedl ke stolu a apoštolové s ním. [15] Řekl jim: "Velice jsem toužil jísti s vámi tohoto beránka, dřívě, než budu trpět. [16] Neboť vám pravím, že ho již nebudu jíst, dokud vše nedojde naplnění v království Božím." [17] Vzal kalich, vzdal díky a řekl: "Vezměte a podávejte mezi sebou. [18] Neboť vám pravím, že od této chvíle nebudu pít z plodu vinné révy, dokud nepřijde království Boží." [19] Pak vzal chléb, vzdal díky, lámal a dával jim se slovy: "Toto je mé tělo, které se za vás vydává. To čiňte na mou památku." [20] A právě tak, když bylo po večeři, vzal kalich a řekl: "Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá." [21] "Avšak hle, můj zrádce je se mnou u stolu. [22] Syn člověka jde, jak je určeno, běda však tomu člověku, který ho zrazuje." [23] A oni se začali mezi sebou dohadovat, který z nich je ten, kdo to učiní. [24] Vznikl mezi nimi spor, kdo z nich je asi největší. [25] Řekl jim: "Králové panují nad národy, a ti, kdo jsou u moci, dávají si říkat dobrodinci. [26] Avšak vy ne tak: Kdo je mezi vámi největší, buď jako poslední, a kdo je v čele, buď jako ten, který slouží. [27] Neboť kdo je větší: ten, kdo sedí za stolem, či ten, kdo obsluhuje? Zдали ne ten, kdo sedí za stolem? Ale já jsem mezi vámi jako ten, který slouží. [28] A vy jste ti, kdo se mnou v mých zkouškách vytrvali. [29] Já vám uděluji království, jako je můj Otec udělil mně, [30] abyste v mém království jedli a pili u mého stolu; usednete na trůnech a budete soudit dvanáct pokolení Izraele." [31] "Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. [32] Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala; a ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratřím." [33] Řekl mu: "Pane, s tebou jsem hotov jít i do vězení a na smrt." [34] Ježíš mu řekl: "Pravím ti, Petře, ještě se ani kohout neozve, a ty už třikrát zapřeš, že mne znáš." [35] Řekl jim: "Když jsem vás vyslal bez měšce, mošny a obuvi, měli jste v něčem nedostatek?" Oni mu odpověděli: "Neměli." [36] Řekl jim: "Nyní však, kdo má měšec, vezmi jej a stejně tak i mošnu; kdo nemá, prodej plášť a kup si meč. [37] Pravím vám, že se na mně musí naplnit to, co je psáno: "Byl započten mezi zločince." Neboť to, co se na mne vztahuje, dochází svého cíle." [38] Oni mu řekli: "Pane, tu jsou dva meče." Na to jim řekl: "To stačí." [39] Potom se jako obvykle odebral na Olivovou horu; učedníci ho následovali. [40] Když došel na místo, řekl jim: "Modlete se, abyste neupadli do pokušení." [41] Pak se od nich vzdálil, co by kamenem dohodil, klekl a modlil se: [42] "Otče, chceš-li, odejmi ode mne tento kalich, ale ne má nýbrž tvá vůle se staň." [43] Tu se mu zjevil anděl z nebe a dodával mu síly. [44] Ježíš v úzkostech zápasil a modlil se ještě usilovněji; jeho pot kanul na zem jako krupěje krve. [45] Pak vstal od modlitby, přišel k učedníkům a shledal, že zármutkem usnuli. [46] Řekl jim: "Jak to, že spíte? Vstaňte a modlete se, abyste neupadli do pokušení." [47] Ještě ani nedomluvil, a hle, zástup, a vpředu ten, který se jmenoval Jidáš, jeden z Dvanácti; přistoupil k Ježíšovi, aby ho políbil. [48] Ježíš mu řekl: "Jidáši, políbením zrazuješ Syna člověka?" [49] Když ti, kteří byli s Ježíšem, viděli co nastává, řekli: "Pane, máme se bit mečem?" [50] A jeden z nich napadl sluhu veleknězova a uťal mu pravé ucho. [51] Ježíš však řekl: "Přestaňte s tím." Dotkl se jeho ucha a uzdravil ho. [52] Pak řekl Ježíš těm, kteří pro něho přišli, kněžím, velitelům stráže a starším: "Jako na povstalce jste na mne vyšli s meči a holemi. [53] Denně jsem byl mezi vámi v chrámě, a nevztáhli jste na mne ruce. Ale toto je vaše hodina, vláda tmy." [54] Pak ho zatkli a odvedli do veleknězova domu. Petr šel zpozvzdálí za nimi. [55] Když zapálili uprostřed nádvoří oheň a sesedli se okolo, přisedl mezi ně i Petr. [56] A jak seděl tvář k ohni, všimla si ho jedna služka, pozorně se na něj podívala a řekla: "Tenhle byl také s ním!" [57] Ale on zapřel: "Vůbec ho neznám." [58] Zakrátko ho spatřil někdo jiný a řekl: "Ty jsi také jeden z nich." Petr odpověděl: "Nejsem!" [59] Když uplynula asi hodina, tvrdil zase někdo: "I tenhle byl určitě s ním, vždyť je z Galileje!" [60] Petr řekl: "Vůbec nevím, o čem mluvíš!" A ihned, ještě než domluvil, zakokrhá kohout. [61] Tu se Pán obrátil a pohleděl na Petra; a Petr se rozpomenul na slovo, které mu Pán řekl: "Dřív než dnes kohout zakokrhá, zapřeš mne třikrát." [62] Vyšel ven a hořce se rozplakal. [63] Muži, kteří Ježíš hlídali, posmívali se mu a bili ho; [64] zavázali mu oči a ptali se ho: "Hádej, proroku, kdo tě uhodil." [65] A ještě mnoha jinými slovy ho uráželi. [66] Jakmile nastal den, shromáždili se starší z lidu, velekněží a zákoníci, odvedli ho před svou radu a řekli mu: [67] "Jsi-li Mesiáš, pověz nám to." Odpověděl jim: "I když vám to řeknu, neuvěříte. [68] Položím-li otázku já vám, neodpovíte. [69] Ale od této chvíle bude Syn člověka sedět po pravici všemohoucího Boha." [70] Tu mu řekli všichni: "Jsi tedy Syn Boží?" On jim odpověděl: "Vy sami říkáte, že já jsem." [71] Oni řekli: "Nač ještě potřebujeme svědectví? Vždyť jsme to slyšeli z jeho úst."

L kapitola 23.

[1] Tu povstalo celé shromáždění a odvedli ho k Pilátovi. [2] Vznegli proti němu žalobu: "Podle našeho zjištění rozvrací tento člověk náš národ, brání odvádět císaři daně a prohlašuje se za Mesiáše krále." [3] Pilát mu položil otázku: "Ty jsi král Židů?" On mu odpověděl: "Ty sám to říkáš." [4] Pilát řekl velekněžím a zástupům: "Já na tomto člověku žádnou vinu neshledávám." [5] Ale oni na něj naléhali: "Svým učením pobuřuje lid po celém Judsku; začal v Galileji a přišel až sem." [6] Jakmile to Pilát uslyšel, otázal se, zda je ten člověk z Galileje. [7] Když se dověděl, že podléhá Herodově pravomoci, poslal ho k němu, protože Herodes byl právě v těch dnech také v Jeruzalémě. [8] Když Herodes Ježíše spatřil, velmi se zaradoval; už dávno si ho totiž přál vidět, poněvadž o něm mnoho slyšel, a doufal, že uvidí, jak dělá nějaký zázrak. [9] Kládl mu mnoho otázek, ale on mu na nic neodpovídal. [10] Byli při tom i velekněží a zákoníci a neústupně na něj žalovali. [11] Tu se od něho Herodes se svými vojáky pohrdavě odvrátil, vysmál se mu, dal ho obléci ve slavnostní šat a poslal ho zase k Pilátovi. [12] Toho dne se Herodes a Pilát stali přáteli; před tím totiž bylo mezi nimi nepřátelství. [13] Pilát svolal velekněze, členy rady i lid [14] a řekl jim: "Přivedli jste přede mne tohoto člověka, že pobuřuje lid; já jsem ho, jak vidíte, před vámi vyslechl a neshledal jsem na něm nic, z čeho jej obviňujete. [15] Ani Herodes ne; vždyť nám ho poslal zpět. Je zřejmé, že nespáchal nic, proč by zasluhoval smrt. [16] Dám ho na místě potrestat a pak ho propustím." [17] [Musel jim totiž o svátcích propustit vždy jednoho člověka.] [18] Ale oni všichni najednou křičeli: "Pryč s ním! Propust' nám Barabáše!" [19] To byl člověk, kterého uvrhli do vězení pro jakousi vzpouru ve městě a vraždu. [20] Tu k nim Pilát znovu promluvil, neboť chtěl Ježíše propustit. [21] Avšak oni křičeli: "Na kříž, na kříž s ním!" [22] Promluvil k nim potřetí: "Čeho se vlastně dopustil? Neshledal jsem na něm nic, proč by měl zemřít. Dám ho zbičovat a pak ho propustím." [23] Ale oni na něm s velkým křikem

vymáhali, aby ho dal ukřižovat; a jejich křik se stále stupňoval. [24] A tak se Pilát rozhodl jim vyhovět. [25] Propustil toho, který byl vsazen do vězení pro vzpouru a vraždu a o kterého žádali; Ježíše vydal, aby se s ním stalo, co chtěli. [26] Když jej odváděli, zastavili nějakého Šimona z Kyrény, který šel z pole, a vložili na něho kříž, aby jej nesl za Ježíšem. [27] Za ním šel veliký zástup lidu; ženy nad ním nařikaly a oplakávaly ho. [28] Ježíš se k nim obrátil a řekl: "Dcery jeruzalémské, nade mnou neplačte! Plačte nad sebou a svými dětmi; [29] hle, přicházejí dny, kdy budou říkat: "Blaze neplodným, blaze těm, které nikdy nerodily a nekojily! [30] Tehdy řeknou horám: "Padněte na nás, a pahrbkům: Přirýjte nás!" [31] Neboť děje-li se toto se zeleným stromem, co se stane se suchým?" [32] Spolu s ním byli vedeni na smrt ještě dva zločinci. [33] Když přišli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jej i ty zločince, jednoho po jeho pravici a druhého po levici. [34] Ježíš řekl: "Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí." O jeho šaty se rozdělili losem. [35] Lid stál a díval se. Členové rady se mu vysmívali a říkali: "Jiné zachránil, ať zachráni sám sebe, je-li Mesiáš, ten vyvolený Boží." [36] Posmívali se mu i vojáci; chodili k němu a podávali mu ocet [37] a říkali: "Když jsi židovský král, zachraň sám sebe." [38] Nad ním byl nápis [písmem řeckým, latinským a hebrejským]: "Toto je král Židů." [39] Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: "To jsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!" [40] Tu ho ten druhý okřikl: "Ty se ani Boha nebojíš? Vždyť jsi sám odsouzen ke stejnému trestu. [41] A my jsme odsouzeni spravedlivě, dostáváme zaslouženou odplatu, ale on nic zlého neudělal." [42] A řekl: "Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království." [43] Ježíš mu odpověděl: "Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji." [44] Bylo už kolem poledne; tu nastala tma po celé zemi až do tří hodin, protože se zatmělo slunce. [45] Chrámová opona se roztrhla v půli. [46] A Ježíš zvolal mocným hlasem: "Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha." Po těch slovech skonal. [47] Když setník viděl, co se stalo, velebil Boha a řekl: "Tento člověk byl vskutku spravedlivý." [48] A ti, kdo se v celých zástupech sešli na tu podívanou, když viděli, co se stalo, odcházeli bijíce se do prsou. [49] Všichni jeho přátelé stáli opodál, i ženy, které Ježíše doprovázely z Galileje a všechno to viděly. [50] Členem židovské rady byl muž jménem Josef, člověk dobrý a spravedlivý, [51] který nesouhlasil s jejich rozhodnutím a činem. Pocházel z židovského města Arimatie a patřil k těm, kdo očekávali království Boží. [52] Ten přišel k Pilátovi a požádal ho o Ježíšovo tělo; [53] sňal je z kříže, zavínil do plátna a položil do hrobu, vytesaného ve skále, kde ještě nikdo nebyl pochován. [54] Byl pátek a začínala sobota. [55] Ženy, které šly s Ježíšem z Galileje, šly za ním; viděly hrob i to, jak bylo tělo pochováno. [56] Potom se vrátily, aby připravily vonné masti a oleje. Ale v sobotu zachovaly podle přikázání sváteční klid.

L kapitola 24.

[1] Prvního dne po sobotě, za časného jitra, přišly k hrobu s vonnými mastmi, které připravily. [2] Nalezly však kámen od hrobu odvalený. [3] Vešly dovnitř, ale tělo Pána Ježíše nenašly. [4] A jak nad tím byly bezradné, stanuli u nich dva muži v zářícím rouchu. [5] Zachvátil je strach a sklonily se tváří k zemi. Ale oni jim řekli: "Proč hledáte živého mezi mrtvými? [6] Není zde, byl vzkříšen. Vzpomeňte si, jak vám řekl, když byl ještě v Galileji, [7] že Syn člověka musí být vydán do rukou hříšných lidí, být ukřižován a třetího dne vstát." [8] Tu se rozpomenuly na jeho slova, [9] vrátily se od hrobu a oznámily to všechno jedenácti učedníkům i všem ostatním. [10] Byla to Marie z Magdaly, Jana a Marie Jakubova a s nimi ještě jiné, které pověděly apoštolům. [11] Těm však ta slova připadala jako blouznění a nevěřili jim. [12] Petr se rozběhl ke hrobu, nahlédl dovnitř a uviděl tam ležet jen plátna. Vrátil se v údivu nad tím, co se stalo. [13] Téhož dne se dva z nich ubírali do vsi jménem Emaus, která je od Jeruzaléma vzdálena asi tři hodiny cesty, [14] a rozmlouvali spolu o tom všem, co se událo. [15] A jak to v řeči probírali, připojil se k nim sám Ježíš a šel s nimi. [16] Ale něco jako by bránilo jejich oči, aby ho poznali. [17] Řekl jim: "O čem to spolu rozmlouváte?" Oni zůstali stát plni zármutku. [18] Jeden z nich, jménem Kleofáš, mu odpověděl: "Ty jsi asi jediný z Jeruzaléma, kdo neví, co se tam v těchto dnech stalo!" [19] On se jich zeptal: "A co to bylo?" Oni mu odpověděli: "Jak Ježíš Nazaretského, který byl prorok mocným slovem i skutkem před Bohem i přede vším lidem, [20] naši velekněží a členové rady vydali, aby byl odsouzen na smrt, a ukřižovali ho. [21] A my jsme doufali, že on je ten, který má vykoupit Izrael. Ale už je to dnes třetí den, co se to stalo. [22] Ovšem některé z našich žen nás ohromily: Byly totiž zrána u hrobu [23] a nenalezly jeho tělo; přišly a vyprávěly, že měly i vidění andělů, kteří říkali, že je živ. [24] Někteří z nás pak odešli ke hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy vypravovaly, jeho však neviděli." [25] A on jim řekl: Jak jste nechápaví! To je vám tak těžké uvěřit všemu, co mluvili proroci! [26] Což neměl Mesiáš to vše vytrpět a vejít do slávy?" [27] Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. [28] Když už byli blízko vesnice, do které šli, on jako by chtěl jít dál. [29] Oni ho však začali přemlouvat: "Zůstaň s námi, vždyť už je k večeru a den se schyluje." Vešel tedy a zůstal s nimi. [30] Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, vzdal díky, lámal a rozdával jim. [31] Tu se jim otevřely oči a poznali ho; ale on zmizel jejich zrakům. [32] Řekli si spolu: "Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?" [33] A v tu hodinu vstali a vrátili se do Jeruzaléma; našli jedenáct učedníků a jejich druhy pohromadě. [34] Ti jim řekli: "Pán byl opravdu vzkříšen a zjevil se Šimonovi." [35] Oni pak vypravovali, co se jim stalo na cestě a jak se jim dal poznat, když lámal chléb. [36] Když o tom mluvili, stál tu on sám uprostřed nich [a řekl jim: "Pokoj vám.]. [37] Zděsili se a byli plni strachu, poněvadž se domnívali, že vidí ducha. [38] Řekl jim: "Proč jste tak zmateni a proč vám takové věci přicházejí na mysl? [39] Podívejte se na mé ruce a nohy: vždyť jsem to já. Dotkněte se mne a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jako to vidíte na mně." [40] To řekl a ukázal jim ruce a nohy. [41] Když tomu pro samou radost nemohli uvěřit a jen se divili, řekl jim: "Máte tu něco k jídlu?" [42] Podali mu kus pečené ryby. [43] Vzal si a pojedl před nimi. [44] Řekl jim: "To jsem měl na mysli, když jsem byl ještě s vámi a říkal vám, že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v zákoně Mojžíšově, v Prorocích a Žalmech." [45] Tehdy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu. [46] Řekl jim: "Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých; [47] v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínajíc Jeruzalémem. [48] Vy jste toho svědky. [49] Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec; zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti." [50] Potom je vyvedl až k Betanii, zvedl ruce a požehnal jim; [51] a když jim žehnal, vzdálil se od nich a byl nesen do nebe. [52] Oni před ním padli na kolena; potom se s velikou radostí vrátili do Jeruzaléma, [53] byli stále v chrámě a chválili Boha.